

C176 – CUL19

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

13 maart 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toekomst van het Bruegelproject	1
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de behandeling van personen met een handicap bij bepaalde culturele evenementen	
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het gebruik van een ringleiding ten behoeve van slechthorenden in cultuurhuizen	
Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, en tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de toegankelijkheid van sociaal-culturele evenementen en manifestaties voor personen met een auditieve handicap	5
Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over aparte belastingregels voor buitenlandse artiesten	11
Vraag om uitleg van de heer Dirk de Kort tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de aangekondigde maatregelen ter ondersteuning van het verenigingsleven	14
Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de inning door de overheid van 30 percent van de vergoeding van reproducties voor eigen gebruik conform artikel 58, paragraaf 2 van de Auteurswet	17
Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de vertoningsvergunning van films buiten de huiselijke kring	19

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toekomst van het Bruegelproject

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, de vraag over de toekomst van het Bruegelproject is ook al gesteld in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand. Het antwoord van minister Vandenbroucke daarop was bijzonder kort. Hij verwees door naar de minister van Cultuur. Daarom hebben we dat hier toch nog eens op de agenda geplaatst.

Het project is in 2000 opgestart, met als doelstelling natuurbeheer en -beleid in de Vlaamse rand rond Brussel te koppelen aan cultuur, met het valoriseren van de domeinen en de infrastructuur die daar aanwezig zijn. Uit de beleidsbrief Vlaamse Rand 2007-2008 bleek al dat het Bruegelproject niet meer zou ressorteren onder de vzw 'de Rand', wat tot nu toe wel het geval was. Zowel de werkmiddelen als de middelen voor personeel, die van de minister van Cultuur komen en in handen van de vzw waren, zullen daar dus worden weggehaald. "Onder impuls van de minister van Cultuur wordt een nieuwe vzw opgericht, die de opdracht van het Bruegelproject zal realiseren op een verruimde basis", zo staat in de teksten te lezen.

Mijnheer de minister, we zouden het uiteraard kunnen begrijpen mocht u los van 'de Rand' willen werken om dat idee opnieuw vorm en inhoud te geven. De connectie met Natuur en Bos wordt immers best vanuit de administratie gemaakt. Ik zie echter niet meteen de meerwaarde van de stappen die nu zouden worden gezet. U moet me straks maar corrigeren, mocht ik het bij het verkeerde eind hebben. Ik heb een beetje de indruk dat we, na jarenlang streven om de krachten te bundelen, nu op weg zijn naar een nieuwe versnippering van middelen. Bovendien zie ik niet meteen de visie achter het alternatief voor de middelen van het Bruegelproject. Naar ik hoor zou een deel van de middelen naar het Festival van Vlaanderen Brussel gaan, en niet naar het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant, om er een project 'De rand ontmoet de rand' mee op te zetten. Het doel zou zijn meer belangstellenden naar de concerten van het Festival van Vlaanderen in hartje Brussel te lokken. Ik vraag me af of dat nu het doel van het Bruegelproject is geworden. Een ander deel van het geld zal worden besteed aan het ondersteunen van allerhande grote en minder grote evenementen en projectjes in de rand zelf, zoals

het kunstproject in Pepingen en ArtsElingen. Dat is allemaal goed, maar waarom moeten daarvoor dan middelen worden weggehaald bij 'de Rand'?

Het Bruegelproject had als doel om, naast het vele geld ingezet voor de Vlaamse culturele aanwezigheid in Brussel, ook geld in te zetten voor de rand, om die rand cultureel-toeristisch sterker op de kaart te zetten. Met wat er nu op stapel staat, heb ik de indruk dat we die doelstelling niet meer zullen realiseren. Bovendien vraag ik me af of er wel een grondige evaluatie is geweest van wat tussen 2004 en 2007 is gedaan met betrekking tot het Bruegelproject. Dan denk ik bijvoorbeeld aan Bruegel 06. Ik verneem van vzw 'de Rand' dat de beslissing die nu is genomen, gewoon is meegedeeld. Politiek gezien is dat natuurlijk volledig uw recht: daarover gaat het niet. Bij een aantal mensen heeft dat na vier jaar hard werk echter toch wel een beetje een wrange nasmaak nagelaten. Men zou toch ten minste eerst een ernstig gesprek verwachten. Ook de minister bevoegd voor de Rand zelf is trouwens gewoon geïnformeerd. Daarom heeft hij in de commissie voor de Vlaamse Rand ook gewoon doorverwezen naar u.

Mijnheer de minister, wat houdt die verruimde basis van dat Bruegelproject, waarvan sprake is in de beleidsbrief Vlaamse Rand, nu precies in? Klopt wat ik net heb geschetst? Hoe zullen de middelen gereserveerd voor het Bruegelproject concreet worden aangewend? Bent u niet van oordeel dat de besteding van dat geld in de eerste plaats zou moeten bijdragen aan het vergroten van de uitstraling van de Vlaamse gordel en het in de verf zetten van het Vlaamse karakter van de Vlaamse rand?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit mij aan bij de vragen van de heer Demesmaeker. Het Bruegelproject is terug te brengen tot drie punten: cultuur, groen en de rand.

Er is ook een nog vastgoedgedeelte aan verbonden. Ik weet dat dat niet uw verantwoordelijkheid is, mijnheer de minister, maar ik heb het gevoel dat we verder dan ooit verwijderd zijn van de begindoelstellingen van het project. Dit is niet de juiste commissie om het over het vastgoedaspect te hebben, maar de laatste tijd is daar heel weinig beweging rond geweest. Het gegeven van de rand wordt nu ook enigszins richting Brussel gezogen. Dat is niet de bedoeling. Ik maak mij daar, als Brusselaar, zorgen over.

Wat het culturele luik betreft, denk ik dat de doelstellingen onvoldoende scherp afgelijnd zijn. Men heeft

destijds nochtans een goede start genomen. Ik sta, voor alle duidelijkheid, volledig achter het Bruegelproject zoals het destijds geconcipieerd is. Na twee, drie jaar heeft men het echter laten uitwaaiëren. De doelstellingen waren misschien niet scherp genoeg gesteld, en er is geen evaluatie geweest. Nu kijkt iedereen naar iedereen en men ploetert maar wat verder.

We moeten dit project een renaissance kunnen geven. U zou daarbij een brugfiguur kunnen zijn, samen met de andere twee betrokken ministers. Als we de komende maanden geen actie ondernemen, vrees ik dat het project een stille dood zal sterven. Dat zou geen goede zaak zijn. Naast de vanzelfsprekende culturele uitstraling van Brussel, moet ook de hele rand een stevige culturele uitstraling krijgen. Momenteel ligt dat culturele gegeven versnipperd rond de stad. De huidige inspanningen renderen onvoldoende.

Ik heb weinig bijkomende vragen, mijnheer de minister, maar ik wens vooral mijn bezorgdheid uit te drukken.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb het gevoel dat hier een verkeerd uitgangspunt gehanteerd wordt. Wij proberen net die renaissance gestalte te geven.

Ik ken het project zeer goed, want ik heb het destijds zelf op poten gezet. Ik heb vele jaren gepoogd om een goede samenwerking af te dwingen tussen de cultuur- en de milieusector. Ik ben daar in de periode 2000-2002 verschillende keren voor naar de regering gegaan. We hadden een protocolafpraak en er waren ook afspraken met de personen ter plaatse. Toen ik in 2004 terugkwam, was er van enige samenwerking vanuit de milieusector echter al lang geen sprake meer. Er was vooral veel wroefel tussen de milieujongens en de cultuurjongens. Er werd zelfs niet meer met elkaar gepraat. Met die situatie werd ik geconfronteerd in 2004.

Dit project zat helemaal niet bij vzw 'de Rand', mijnheer Demesmaeker, en zelfs niet bij het beleid rond de rand. In de vorige legislatuur was ik tot en met 2002 verantwoordelijk voor de Vlaamse rand. Wij hebben een samenwerking opgebouwd tussen – toen nog – de vzw Bruegel en de vzw 'de Rand', maar enkel wat betreft de administratieve ondersteuning van het project. Daarvoor kreeg vzw 'de Rand' een kleine vergoeding. De middelen zijn echter altijd afzonderlijk op de begroting blijven staan. Ook in 2004 werden die middelen afzonderlijk vanuit Cultuur betaald, en niet vanuit de vzw 'de Rand'.

In 2006 is er wel een opsplitsing gemaakt, waarbij vzw 'de Rand', die enkel voor een aantal aspecten een bijkomende subsidie had vanuit het Randbeleid, overgeheveld werd naar het programma van de Diensten voor het Algemeen regeringsbeleid (DAR). Dat programma wordt beheerd door de minister die bevoegd is voor de

Vlaamse Rand, namelijk minister Vandenbroucke. We hebben dus middelen vanuit de begroting Cultuur overgeheveld naar de begroting Vlaamse rand. Daarin zat alleen ongeveer 90 percent van de middelen die rechtstreeks naar vzw 'de Rand' gingen.

Het gaat tussen haakjes om 90 percent omdat een beperkt gedeelte van de middelen subsidies waren in het kader van het jeugdbeleid en ter ondersteuning van concrete projecten. Die projecten ondersteunen we nu nog altijd. In het kader van het decreet Sport en het decreet Jeugd hebben we ook extra ondersteuning gegeven aan de Nederlandstalige organisaties binnen de faciliteitengemeenten.

Mijnheer Demesmaeker, ik lees in uw vraagstelling dat er een aantal onduidelijkheden zijn over de evolutie van het culturele project in de Vlaamse rand, meer bepaald over het Bruegelproject. Ik zal proberen wat meer duidelijkheid te scheppen, maar sta me toe om eerst de bredere context te scheppen. Ik wil het om te beginnen hebben over de vele inspanningen vanuit het cultuur-, jeugd- en sportbeleid ten voordele van de Vlaamse rand en hoe die inspanningen geëvolueerd zijn sinds het begin van de legislatuur.

Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om even te vertellen wat we specifiek voor de Vlaamse rand doen. De middelen zijn heus wel wat ruimer dan die voor het nieuwe Bruegelproject. Ik vraag aandacht voor de verschillende decreten en initiatieven die hierbij belangrijk zijn. Er zijn heel veel lokale decreten, gericht op het plaatselijke jeugd-, sport- en cultuurbeleid. Via deze decreten wordt in 2008 gezamenlijk 6.168.324 euro vrijgemaakt voor de randgemeenten. In 2004 was dit nog 4.861.185 euro. Er is dus een stijging met ruim 1,3 miljoen euro of een toename met 26 percent.

Daarnaast zijn er de specifieke maatregelen, waarvan ik hier enkele structurele onder de aandacht wil brengen. Voorbeelden zijn de subsidiëring en ondersteuning van onder andere het Museum Felix De Boeck, het kasteel van Gaasbeek, het Museum voor Oudere Technieken in Grimbergen, 't Smiske in Asse, Jazz Hoeilaert en vanzelfsprekend ook De Gordel. Daarnaast zijn er verdere investeringen in het jeugdverblijfcentrum Destelheide. Met deze initiatieven wordt de uitstraling van de regio en het Vlaamse cultuur-, sport- en jeugdbeleid in de rand versterkt. In 2004 was hiervoor, dus los van de decreten die ik zopas heb genoemd, 1.539.619 euro beschikbaar. In 2008 gaat het om 3.141.000 euro. Ook hier gaat het dus om een stijging, namelijk met ruim 1,6 miljoen euro, of een groei met 103 percent.

Ik stel dus met plezier vast dat de structurele middelen vanuit deze sectoren op amper vier jaar tijd met de helft zijn toegenomen. Het gaat om een stijging met 2,9 miljoen euro: van 6,4 miljoen euro naar 9,3 miljoen euro of een groei van ruim 45 percent. Bovendien werd er in dezelfde periode bijkomend voor ruim 2,3 miljoen euro geïnves-

teerd in de cultuur- en jeugdinfrastructuur in de rand. Dit gebeurde vanuit het Fonds Culturele Infrastructuur.

U weet dat in 2006 de afspraak werd gemaakt om de bevoegdheid voor de vzw 'de Rand' over te dragen aan mijn collega, minister Vandenbroucke. Zoals ik al opmerkte, ging dit vanaf 2007 gepaard met een budgettaire transfer van de dotatie aan de vzw, behalve voor de administratieve ondersteuning van het Bruegelproject en het Museum Felix De Boeck, dat een specifieke dotatie ontvangt. Ook in de begroting merkt u dat dit een dotatie is aan vzw 'de Rand' voor het Museum Felix De Boeck. Men verkiest dat dit via vzw 'de Rand' verloopt en ik heb daar geen problemen mee. We zullen dat bedrag trouwens verhogen in de tweede begrotingscontrole van het begrotingsjaar 2008..

Ik geef u ook graag de stand van zaken van het Bruegelproject. Mijn basisuitgangspunt is duidelijk: het project moet dynamiek, uitstraling en bekendheid geven aan de woonkernen, de dorpen, de gemeenten en hun vele activiteiten aan de rand van beide gewesten, namelijk het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Vandaar dat we de volgende werknaam gebruiken: 'De rand ontmoet de rand'. Voor alle duidelijkheid: het is niet de bedoeling om een project op te starten waardoor de mensen worden geleid naar de activiteiten van het Festival van Vlaanderen in het centrum van de stad. Ik heb aan de koepel Festival van Vlaanderen gevraagd om dit uit te werken. De interne verdeling laat ik aan de mensen van de koepel over, maar het is wel degelijk de bedoeling dat er een goede verstandhouding is tussen het Festival van Vlaanderen Brussel en het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Ik ga er ook vanuit dat die goede verstandhouding bestaat. Ik heb dus aan de koepel gevraagd om dit uit te werken. Hoe ze de zaak organiseren is mij om het even. Nogmaals, het is niet de bedoeling om een toeleiding te geven naar de activiteiten van het Festival van Vlaanderen in het centrum van de stad, wel om culturele activiteiten op touw te zetten in de rand, de Vlaamse rand en de Brusselse rand.

Ik zal het straks over het budget hebben, maar ik merk al op dat dit extra middelen zijn ten opzichte van initiatieven die ook in het zuiden geactiveerd blijven. Vroeger was alles gecentraliseerd om en rond Gaasbeek. Heel ruim beschouwd ging het om de zuidkant tot de westkant van Brussel. Veel andere activiteiten waren er in dat perspectief niet. Nu wil ik twee polen hebben: de noordkant en de zuidkant van Brussel. Vandaar dat we het hebben over 'De rand ontmoet de rand'. Zo kan Neerpede een stuk van Dilbeek ontmoeten, ik denk ook aan bepaalde kernen zoals Jette of Sint-Agatha-Berchem die naar de overkant gaan, of aan een activiteit in de Plantentuin van Meise die wordt gelinkt aan een activiteit in Laken, of aan Koningslo met zijn prachtige plekken, of aan Machelen dat wordt gelinkt aan Neder-Over-Heembeek en Haren. Dit zijn niet toevallig plekken aan de Brusselse kant waar nogal wat Vlamingen wonen en waar nog nooit echt een link werd gelegd over de grens

met de Vlamingen onderling. Het lijkt me heel boeiend om dat te doen en dit komt bovenop de investeringen die we in het zuiden willen behouden.

Met deze doelstelling trachtte ik in 2007 de vernieuwing van het bestaande Bruegelproject te realiseren. Het is belangrijk dat de uitstraling van de Vlaamse rand en het Vlaamse karakter ervan worden versterkt. Een culturele investering kan hier toe bijdragen en is zelfs essentieel. Het is daarbij van cruciaal belang dat de vele actoren in de Vlaamse rand rond Brussel zo breed mogelijk worden betrokken en bereikt.

In het verleden vertrok het Bruegelproject voornamelijk vanuit een specifieke locatie, namelijk het kasteel van Gaasbeek. Vanuit het kasteel van Gaasbeek zullen er voortaan ook meer activiteiten gebeuren. Ik wil die meer opentrekken, meteen ook een essentieel aspect in het vernieuwde concept dat vanaf 2008 zal worden gerealiseerd. Het vernieuwde project zal zich op verschillende locaties ontwikkelen en zich uitstrekken over de periode half juli tot half september. Ik wil er een project van maken waar cultuur sterk gekoppeld wordt aan gezinsactiviteiten met wandel- en fietstochten. Ik zal extra middelen op het budget voor Sport vrijmaken.

Daarnaast stel ik vast dat de gemeenten, de woonkernen, dorpen en wijken in de rand rond Brussel veelal niet gekend zijn door de mensen die in gemeenten en dorpen wonen binnen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, maar grenzend aan de Vlaamse rand. Er is nog nooit een institutionele uitwisseling geweest. Nochtans zijn sommige dorpen erg met elkaar verbonden, bijvoorbeeld Diegem en Haren. Er zijn schitterende plekken in die streken. Maar ik durf te stellen dat er in Brussel bijzonder weinig aandacht is voor die rand. Van Anderlecht tot Evere zijn er weinig activiteiten behalve dan verbranden, opslagen en storten.

Daarom wil ik met dit project bij wijze van spreken de 'muurtjes slopen' en deze aan elkaar grenzende dorpen met elkaar in contact brengen, en dit vanuit een sterke Vlaamse culturele invulling die de brede bevolking aanspreekt. Het nieuwe concept richt zich daarom ook heel duidelijk op de bewoners van deze woonkernen. Er wordt veel aandacht besteed aan de uitstraling van deze mooie streek, maar ook aan de normale maar vaak wat weggedeelde relaties. Het nieuwe concept zal deze relaties en allerlei samenwerkingsverbanden stimuleren, soms herstellen en vaak nieuwe adem inblazen.

Ik voorzie voor deze aanpak in 2008 in een totaalbudget van 450.000 euro, specifiek voor de versterking van het Vlaamse karakter en de Vlaamse uitstraling van de rand. De ontwikkeling van een aantal van deze projecten heb ik toevertrouwd aan het Festival van Vlaanderen. Deze organisatie is al vele jaren en met succes de pionier van wervende participatieve projecten. Dorp op Stap is hiervan een mooie illustratie.

Met dit nieuwe project hoop ik dat deze sterke organisatie op drie niveaus tegelijk zal werken: culturele en sportieve evenementen voor een heel brede doelgroep organiseren, de samenwerking stimuleren tussen actoren die zich momenteel in het veld bevinden en nu al heel wat moois realiseren en heel wat lokale uitwisselingen realiseren tussen verenigingen en dorpen in randgemeenten van de Vlaamse rand en Brussel.

Het Festival van Vlaanderen Brussel overschrijdt hiermee haar eigen territorium, maar doet dat uiteraard in overleg met het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Bovendien wordt ook intensief met de andere culturele spelers in de regio samengewerkt.

Deze 450.000 euro betekent meer dan een verdubbeling van de middelen die in 2007 voor het Bruegelproject zijn ingezet. De editie 2007 was om allerlei redenen, onder meer de ziekte van een van de drijvende krachten, een beperkte uitvoering, waarbij deze nieuwe aanpak nog niet werd geoperationaliseerd. Ik ben er meer dan ooit van overtuigd dat er extra's moeten worden ingezet en een nieuwe dynamiek moet worden gegeven. De heer Guido Vereecke is hiervoor vrijgesteld en ondersteunt de projecten in bijvoorbeeld Pepingen en Edingen die in het verleden geen ondersteuning kregen. Er zijn absoluut nog meer mogelijkheden want het programma staat nog niet helemaal op punt. De heer Vereecke wordt, op eigen vraag, ook gelinkt aan het kasteel van Gaasbeek. Het kasteel wordt gerenoveerd en de dotatie wordt fors verhoogd. De directie is dynamisch en heeft visie. De heer Vereecke gaat mee nieuwe projecten opzetten en de bestaande projecten ondersteunen.

U merkt dat een vernieuwd, uitdagend concept en een krachtige operationele partner veel energie kunnen veroorzaken. Ik ben daarom heel hoopvol gestemd dat dit project, als een geheel van diverse evenementen en gericht naar brede doelgroepen, erin zal slagen om met veel elan en slagkracht de verschillende doelstellingen te bereiken. Met dit antwoord wilde ik u informeren maar ook enthousiast maken voor dit vernieuwde project. Ik wil daarbij bevestigen dat de stevig aangegroeide middelen die ik inzet voor culturele en sportieve projecten in de rand, heel expliciet zullen worden aangewend voor de uitstraling van de Vlaamse gordel en de ondersteuning van het Vlaamse karakter, nog meer dan voorheen. Dat maakt ons wellicht allebei gelukkig.

Er zijn weinig projecten waar ik zoveel over heb gepraat als het Bruegelproject, zowel bij de start als bij de omvorming. In 2006 toen de vzw 'de Rand' heel uitdrukkelijk afstand wou nemen van het departement en van het beleidsdomein Cultuur en men heel uitdrukkelijk de overgang wou maken, hebben we heel veel gepraat over de bedoeling en de verhoudingen. Ik had een beetje schrik dat het een te gesloten geheel zou kunnen wor-

den, maar dit wordt goed in het oog gehouden door minister Vandenbroucke. Die bezorgdheid is dan ook weg. We hebben toen ook over de evaluatie van het Bruegelproject gesproken.

In 2004 heb ik gepoogd te remediëren aan de scheefgegroeide situatie tussen 2002 en 2004 waar de problemen eigenlijk hoofdzakelijk op het terrein zijn ontstaan. U weet ook dat we op het vlak van personeel wat problemen hebben gehad. Ik steek niet onder stoelen of banken dat het vaak om mensen ging die ik heel goed kende en erg waardeerde als persoon. Het is echter niet altijd gelopen zoals we wilden. Ik wil nu absoluut gebruikmaken van de creativiteit van Guido Vereecke om in de zuidkant of de zuidwestkant een vernieuwde werking mogelijk te maken die toch fors hoger is dan wat we hebben gehad. Het is zeker ook mijn bedoeling om andere domeinen te bereiken en het Bruegelproject open te trekken of het project cultuur Vlaamse rand open te trekken naar de hele Vlaamse rand. De rand bestaat immers niet alleen uit de zes faciliteitengemeenten. We moeten samenwerking proberen te realiseren.

Ik heb ooit een masterplan opgemaakt om een groot cultureel project op te zetten in Vlaams-Brabant waarbij een intendant zou worden aangesteld om een heus samenwerkingsproject te realiseren. Ook de groene plekken zoals Gaasbeek, Meise, Strombeek en Dilbeek waren daarbij betrokken. Dat is er echter allemaal niet van gekomen. Er zijn ook de provincie, de vzw 'de Rand' en het vroegere AMINAL waarmee rekening moest worden gehouden. Ik probeer nu vanuit het departement Cultuur echt in te zetten daar waar ik dat rechtstreeks kan, met vernieuwde krachten en middelen. Ik heb het gevoel dat het een nieuwe start betekent en zeker geen afbouw. Er wordt net zuurstof gegeven aan wat nog overschoot van de oorspronkelijke ideeën en idealen van het Bruegelproject.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw diepgaand antwoord. Het stelt me enigszins gerust. Als dit een nieuwe start betekent en zuurstof geeft, dan ben ik daar blij om. We moeten het een kans geven en afwachten wat dit in de praktijk brengt. De verhoging van de budgetten juich ik toe. Ik maak me wel de bedenking dat er toch wordt afgestapt van het oorspronkelijke idee om vooral te focussen op de groene domeinen.

Minister Bert Anciaux: In 2004 bestond dat niet meer, met uitzondering van Gaasbeek.

De heer Mark Demesmaeker: Dat was wel het oorspronkelijke idee, waar nu voor een deel van wordt afgestapt.

Dit verdient zeker een kans en ik wens u alle succes toe. Ik vind wel dat de nadruk moet blijven liggen op het Vlaamse karakter van de rand. Ik heb er niet meteen problemen mee dat er samenwerkingsverbanden met de rand van Brussel worden afgesloten, maar we moeten ervoor oppassen dat er geen middelen naar Brussel worden afgeleid. Er wordt al veel geïnvesteerd in Brussel, en terecht. Maar het Bruegelproject is bedoeld voor de toeristische en culturele uitstraling van de Vlaamse rand.

Minister Bert Anciaux: Eigenlijk zorg ik voor de inperking van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De uitbreiding van de Vlaamse rand zorgt ook voor een betere interactie tussen Brussel en de rest van Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik heb niet het hele antwoord van de minister gehoord, want ik moest in een andere commissie een vraag over de Vlaamse rand stellen. Een tweetal weken geleden heb ik minister Vandenbroucke een vraag over het Bruegelproject gesteld omdat ik de indruk had dat de mensen van de vzw ‘de Rand’ niet zo gelukkig zijn met het wegtrekken van het Bruegelproject. Ik vrees dat het wegvallen van vzw ‘de Rand’ zal leiden tot te weinig coördinatie op het vlak van de domeinen cultuur en groen, en ook dat de doelstellingen zullen verwateren. Uit het gedeelte van uw antwoord dat ik heb kunnen beluisteren, heb ik toch menen te verstaan dat er een nieuwe dynamiek is ontstaan en dat het Bruegelproject, dat de laatste jaren wat slabakte, opnieuw op de sporen komt te staan.

Ik zal in elk geval uw antwoord grondig nalezen en deze zaak verder opvolgen. Ik wil alvast nog een vraag stellen, want ze is misschien nog niet beantwoord: hebt u de bedoeling om in het kader van het Bruegelproject nog meer groengebieden aan te kopen als de kans zich voordoet? Of beperkt u zich gewoon tot de consolidatie van datgene wat er is?

Minister Bert Anciaux: De middelen waarover ik in het kader van het Bruegelproject beschik, zijn nooit gebruikt voor de aankoop van groene zones. Die middelen stonden op een andere begroting ingeschreven. Indertijd heeft het toenmalig minister Dua en mezelf veel bloed, zweet en tranen gekost om een aantal gebieden aan te kopen. Dat is al een tijdje geleden gebeurd. Ik merk eveneens dat deze zaak is stilgevallen. Ik ben bereid om dat samen met de ministers Vandenbroucke en Crevits nog eens te bekijken. Het is me een beetje ontgaan omdat ik niet langer verantwoordelijk ben voor de Vlaamse rand, maar ik zal het opvolgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de behandeling van personen met een handicap bij bepaalde culturele evenementen

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het gebruik van een ringleiding ten behoeve van slechthorenden in cultuurhuizen

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, en tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de toegankelijkheid van sociaal-culturele evenementen en manifestaties voor personen met een auditieve handicap

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de participatie van personen met een handicap aan culturele evenementen is vaak een heikel punt. Dat is zeker het geval voor doven en slechthorenden. Ongeveer 800.000 Vlamingen kampen met gehoorproblemen, en hun aantal neemt met de vergrijzing nog toe. Het is voor deze mensen niet evident om een culturele voorstelling bij te wonen. Hoewel u sterk inzet op participatie en de participatie van kansengroepen hoog in het vaandel voert – getuige het recente Participatiedecreet –, is dat helaas de realiteit.

In februari moesten we vaststellen dat het belangrijkste literaire evenement van het jaar – Saint Amour, ook bekend als Behoud de Begeerte – de participatiegedachte niet concreet maakt, integendeel. De organisatoren van Saint Amour weigerden expliciet om tijdens de voorstelling in de Antwerpse Bourla een tolk Vlaamse Gebarentaal op het podium te laten plaatsnemen. Ze vonden dat “de tolk te veel aandacht van het publiek zou trekken”. De dove vrouw was samen met horenden aanwezig, en ook vergezeld van een tolk. Maar ze werden gewoon de deur gewezen. Ze gaven het evenwel niet op, en spraken af om naar de voorstelling in het cultureel centrum van Dilbeek te gaan.

Ze mailden vooraf met de organisator, en meldden dat ze een tolk zouden meebrengen. Er kwam op die mail geen reactie, en daarom gingen ze ter plaatste met de verantwoordelijke praten. In een eerste reactie werd gunstig gereageerd op het verzoek om de tolk vooraan te laten plaatsnemen. De groep zou op de eerste rij gaan zitten. Iedereen was blij, en men keek uit naar de avond. Op de avond zelf echter weigerden de mensen van Behoud de Begeerte de tolk vooraan te laten plaatsnemen. Die mensen werden verbannen naar een kleine loge op

de eerste verdieping. Ze konden dat voorstel niet aanvaarden, want daar kon de tolk niet deftig werken. Het voorgestelde alternatief was nauwelijks beter. Het was eigenlijk slechter: de mensen werden samen met de tolk verbannen naar het regielokaal, dat vrij donker was. De tolk moest er in zeer oncomfortabele omstandigheden werken, in het aanschijn van een zaklampje.

Geloof me, dit is echt zo gebeurd, enkele weken geleden. Als dat geen vorm van apartheid is, dan weet ik het ook niet meer. Ik wil wel heel duidelijk benadrukken dat er een verschil is tussen de verantwoordelijken van het cultureel centrum, dus voor het gebouw, en de organisatoren van Saint Amour. De persoon van het cultureel centrum maakte geen bezwaren en wou meewerken, maar het was de organisatie van Behoud de Begeerte die weigerachtig stond.

Mijnheer de minister, het zal u niet verbazen dat ik zeg dat dit een regelrechte schande is. Zelf heb ik zulke toestanden ook al meegemaakt. Als ik dergelijke verhalen hoor, moet ik eerlijk gezegd altijd opnieuw denken aan die moedige zwarte vrouw in de Verenigde Staten die op een dag weigerde nog achterin de bus te gaan zitten en besloot te gaan zitten op een plaats voorbehouden aan blanken.

Ik vind de reactie van de literaire organisatoren op de vraag van een dove vrouw die gewoon wil genieten van een gezellig avondje uit samen met vrienden, hoe dan ook getuigen van een enorme bekrompenheid. Op deze manier worden dove mensen die gebarentaalondersteuning nodig hebben om te kunnen participeren, gewoon uitgesloten van deelname aan het culturele leven. In feite kan niemand het zich veroorloven op een dergelijke manier om te gaan met mensen met een handicap, maar zeker de evenementen en cultuurhuizen die nu reeds worden gesubsidieerd met het belastinggeld van elke Vlaming, zouden meteen voor hun verantwoordelijkheid moeten worden geplaatst.

Dit is geen alleenstaand geval. Zelf heb ik ook al weerstand ondervonden, bijvoorbeeld als ik met tolk een voorstelling of muzikaal evenement mee wou volgen. Uitnodigingen krijg ik als politica aan de lopende band, net als de andere parlementsleden. Als ik daar dan op inga en de vraag stel naar ondersteuning door een gebarentaaltolk, loopt het plots allemaal niet meer zo vlot.

De vrouw waarvan sprake, heeft u een brief geschreven. Daarin stond ook te lezen dat bij dit evenement het Nederlands, het Frans, het Engels en het Arabisch werd gesproken. De vreemde talen werden simultaan naar het Nederlands vertaald op een scherm. Een vertaling naar de Vlaamse Gebarentaal kon echter niet: begrijpe wie kan.

Mijnheer de minister, ik hoop dat u het hierbij niet zult laten. Hoe kan er sprake zijn van cultuur door iedereen,

als zelfs nog cultuur voor iedereen niet evident is? Wat is uw reactie op deze gebeurtenissen? Kan het dat evenementen of cultuurhuizen die subsidies ontvangen van de Vlaamse overheid, mensen uitsluiten? Hoe zult u hierop reageren en de sector sensibiliseren? Tot nu toe brengen dove personen steeds hun eigen tolk Vlaamse Gebarentaal mee naar voorstellingen. Het aantal uren waarover ze kunnen beschikken voor privégebruik, zoals voor culturele evenementen, is echter zeer beperkt. Kunt u bekijken welke mogelijkheden er zijn om te voorzien in tolken Vlaamse Gebarentaal op eenvoudig verzoek tijdens culturele evenementen, zeker als die worden gesubsidieerd door de Vlaamse overheid?

Tot hiertoe spraken we over participatie van doven en slechthorenden aan het culturele leven via Tolken Vlaamse Gebarentaal. Maar niet alle doven en slechthorenden maken gebruik van de Vlaamse Gebarentaal. De vrij grote groep mensen die dat niet doen, mogen we al evenmin uit het oog verliezen. Voor veel personen met een gehoorapparaat is een ringleiding dan dé oplossing. Een ringleiding is een installatie die in publieke ruimtes zoals auditoria, filmzalen, kerken, enzovoort wordt aangebracht en die slechthorenden met een hoorapparaat toelaat om muziekuitvoeringen, toneelvoorstellingen, spreekbeurten, voordrachten, films, enzovoort te volgen en begrijpen. Deze installatie is gewoon een speciale draad die binnen de ruimte rondom langs de muur wordt aangelegd, en dat steeds in een gesloten circuit. Daarop kan de geluidsvoortbrenger, zoals de microfoon van een spreker of bij een film de geluidsband, worden aangesloten.

Ik weet van enkele organisaties dat ze speciaal voor deze doelgroep evenementen organiseren, waarbij ook in ringleidingen wordt voorzien, net als in gebarentaaltolken. Dat is heel mooi. In samenwerking met vzw Intro is er soms ook sprake van voelstoelen. Daarnaast is er ook de vraag naar boventiteling: een scherm boven het podium waarop een tekst verschijnt. Dat is dus een soort ondertiteling, maar dan in een theatergebouw of cultureel centrum.

Dit systeem wordt vaak gebruikt bij opera. Waarom zou het niet kunnen worden uitgebreid tot andere vormen van theater? In het cultureel centrum van Beveren werd hiermee al tweemaal succesvol geëxperimenteerd, naar aanleiding van de jaarlijkse musical gemaakt door jongeren uit Beverse scholen. Het knelpunt is dat niet altijd geweten is of er al dan niet een ringleiding aanwezig is in een zaal. Ook niet alle personeelsleden zijn daarvan op de hoogte. Daarom zou het misschien interessant zijn dat slechthorende mensen zich ergens kunnen informeren of er in een bepaalde zaal al dan niet een ringleiding aanwezig is. Hiervoor bestaat zelfs een internationaal erkend symbool, dat gemakkelijk zou kunnen worden opgenomen in de brochure of folder. Meteen kan dan ook meer in het

algemeen melding worden gemaakt van de mate van toegankelijkheid van het gebouw. In historische gebouwen is die wellicht niet altijd verzekerd.

Mijnheer de minister, in welke mate is deze informatie al beschikbaar in bestaande toegankelijkheidsdatabanken? Wilt u daar werk van maken, naar analogie met initiatieven van Toerisme Vlaanderen? In welke mate heeft u een zicht op de fysieke toegankelijkheid van de culturele centra in Vlaanderen? Bestaat er een actieplan om de ontoegankelijke culturele centra in de komende jaren aan te pakken? Wilt u investeren in de toegankelijkheid voor doven en slechthorenden van de culturele centra door ringleidingen en boventiteling? Zeker de instellingen die door de Vlaamse overheid met belastinggeld worden gesubsidieerd, zouden die toegankelijkheid moeten waarborgen. Bovendien is dat een relatief kleine investering, zeker als men het totaalbudget voor infrastructuur bekijkt. Ook bewustmaking is belangrijk. Vele verantwoordelijken zijn gewoon niet op de hoogte van het belang van dergelijke ingrepen en het grote publiek dat hierdoor niet kan participeren.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, onze vragen overlappen elkaar grotendeels. Het spreekt vanzelf dat ik me aansluit bij mevrouw Stevens, die natuurlijk veel meer onderlegd is in dit onderwerp en er ook al veel langer mee bezig is. Ik hoef ook niet meer het concept van de voelstoelen en de ringleiding uit te leggen. Dat is al gebeurd. Het blijft fascinerend hoe geluid op die manier kan worden omgezet in een elektromagnetisch veld en dan weer omgezet in geluid via de gehoorapparaten. Mijnheer de minister, ik ben hiermee in contact gekomen via de beleidsbrief van minister Van Brempt. Enkele weken geleden hebben we dan ook de zeer tot de verbeelding sprekende televisiebeelden kunnen zien van het optreden met De Nieuwe Snaar in het cultureel centrum van Sint-Pieters-Woluwe. Van mijn goede collega Carla Dejonghe heb ik dan de dwingende wenk gekregen deze vraag toch eens aan u voor te leggen, wat ik uiteraard met plezier doe.

Momenteel zijn er vrij veel experimenten met die voelstoelen en ringleidingen. Dat begint toch wel een hoge vlucht te nemen, zodat ik denk dat we stilaan in een fase komen waarbij dit op de ene of andere wijze structureler kan en moet worden ondersteund door het beleid. Voelstoelen en ringleidingen zijn één aspect van het antwoord dat het beleid moet geven op dit probleem, maar er is ook de communicatie via andere kanalen. Op de voorstelling van De Nieuwe Snaar werd er ook via gebarentaal getolkt. Ik denk trouwens dat een van de tolken van mevrouw Stevens op die avond aanwezig was. Ook aan dat aspect moet worden gedacht. Vaak is er sprake van een grondig instuderen van het tekstuele deel van de voorstelling. De energie die daar dan wordt samenge-

bald, gaat vaak verloren, omdat het beperkt blijft tot die ene voorstelling. Het lijkt me nuttiger om die energie voort te valoriseren, zowel via fysieke dragers als voelstoelen en ringleidingen, als via ondersteuning door tolken. Onze cultuur en culturele centra moeten voor zo veel mogelijk mensen toegankelijk zijn.

Zou het niet nuttig kunnen zijn om, als heel wat energie wordt vrijgemaakt om producties als het optreden van De Nieuwe Snaar voor slechthorenden toegankelijk te maken, dat wat te verruimen over het Vlaamse land? Ik heb het criterium van één per provincie gegeven. Er zijn waarschijnlijk andere criteria denkbaar. Daar moeten we ons dus niet op vastpinnen. We moeten er alleszins voor zorgen dat die investeringen in mensen en materiaal ruimer worden verspreid en niet tot één plaats worden beperkt, waardoor mensen met een auditieve handicap bijna verplicht zijn om naar die ene plaats te gaan. Dat zou veel algemener moeten. Mijnheer de minister, wat is uw houding als beleidsmaker ten opzichte van die suggestie?

Welke subsidiemogelijkheden en technische ondersteuningsmiddelen bestaan er nu al om dergelijke manifestaties beter toegankelijk te maken voor doven en slechthorenden? Concreet, hoeveel voelstoelen zijn momenteel uitleenbaar? Wat is de uitleenfrequentie? Hoeveel culturele centra zijn nu al uitgerust met een ringleiding, en hoe kunnen we dat aantal nog doen toenemen? Welke overheidssteun komt hierbij kijken, in deze zittingsperiode en in de toekomst? Wat zijn de beleidsopties ter zake? Is het niet nuttig om ook een subsidiekanaal aan te leggen voor gebarentaal tolken, om dergelijke voorstellen mee te ondersteunen?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, sta me toe om een totaalantwoord te geven op al deze vragen. De vragen sluiten immers aan bij elkaar en betreffen eenzelfde problematiek, met name de hinderpalen die personen met een handicap, en hier specifiek dove en/of slechthorende personen, ervaren bij cultuurparticipatie of bij de intentie tot cultuurparticipatie.

De vaststelling dat nog steeds zo veel mensen wel willen participeren, maar in de praktijk niet de vrije keuze hebben om ook effectief te participeren, blijft schrijnend en totaal onaanvaardbaar en onrechtvaardig. Het systematisch opsporen en ook slechten van participatiedrempels is daarom een absolute prioriteit in mijn cultuur-, jeugd- en sportbeleid. Zowel in mijn sectorale en lokale decreten als recent ook via het flankerende Participatiedecreet wil ik deze prioriteit concretiseren en vooral ook zo succesvol mogelijk in toepassing brengen. Het Participatiedecreet, waarnaar ook in de vragen wordt verwezen, heeft deze doelstelling als een van zijn belangrijkste uitgangspunten. De essentie van dit decreet is immers

gebaseerd op de analyse dat, ondanks de expliciete aandacht voor participatiekansen in de vele sectorale decreten, er nog steeds heel specifieke drempels zijn die de toegang tot cultuur, jeugdwerk en sport voor bepaalde groepen mensen belemmeren. Om een complex probleem toch eenvoudig voor te stellen: het Participatiedecreet tracht onder meer specifieke participatiedrempels ook met specifieke maatregelen te bekampen. Later in mijn antwoord ga ik nog verder in op de mogelijkheden in het kader van het Participatiedecreet.

Ik zal eerst even ingaan op de brede, algemene initiatieven met betrekking tot toegankelijkheid en cultuur. De toegankelijkheid van cultuur kan niet worden beperkt tot infrastructuur en technische ondersteuning. Toegankelijkheid heeft net zo zeer betrekking op de kwaliteit van de informatie en zeer zeker ook op de ervaring van organisaties in het omgaan met personen met een handicap. Daarnaast is ook een algemene publieke bewustmaking cruciaal.

Wat de technische ondersteuning betreft, organiseerde mijn administratie al in 2005 een enquête over de toepassing van het ringleidingsstelsel bij de Vlaamse cultuur- en gemeenschapscentra. Uit deze enquête bleek dat op dat ogenblik zeven cultuurcentra over een permanente ringleiding beschikten. Ook dit jaar zijn er plaatsbezoeken gepland en vormen vragen over ringleiding een onderdeel van de enquête. Dit zal dus worden geactualiseerd.

Op die manier volgen we de evolutie in de toepassing van dit stelsel op regelmatige basis. Er zijn echter ook andere instrumenten, zoals de voelstoelen. De voelstoelen worden exclusief uitgeleend door vzw Intro. Er zijn achttien stuks beschikbaar, die op vraag van de organisatoren, of soms op vraag van mensen met een beperking, aan cultuurcentra, culturele manifestaties, muziekfestivals, sport- en andere evenementen worden ontleend. De stoelen vinden gemiddeld twee keer per maand hun weg naar cultuurcentra. Tot op heden is er nog geen tekort, maar dat zegt mijns inziens vooral iets over de beperkte bekendheid van de voelstoelen.

Het ter beschikking stellen van tolkenuren is een ander belangrijk instrument. Dove personen kunnen op dit moment aanspraak maken op een bepaald aantal tolkenuren Vlaamse Gebarentaal. Voor bepaalde situaties kunnen ze een tolk ter beschikking krijgen. Het aantal beschikbare uren is afgebakend, alsook de specifieke situaties waarvoor deze tussenkomst geldt. Het gaat om tolken in het kader van de leefsituatie, arbeidssituatie en onderwijscontext.

Ik begrijp dat er een vraag is om dit aanbod en het aantal beschikbare uren uit te breiden. Men wil de toepassing verruimen, zodat dit instrument niet alleen betrekking heeft op culturele activiteiten, maar in een ruimer kader

over de hele Vlaamse overheid moet worden bekeken. Mevrouw Stevens, u vindt in mij zeker een medestander om deze problematiek binnen de Vlaamse Regering verder te onderzoeken.

Er bestaat geen specifieke Vlaamse investeringspremie voor het toegankelijk maken van culturele infrastructuur. Via het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) kan de Vlaamse Gemeenschap investeringssubsidies verlenen voor het bouwen, uitbreiden, verbouwen of aankopen van culturele infrastructuur met bovenlokaal belang. Plaatselijke infrastructuur, zoals cultuurcentra, valt niet onder de toepassing van het FoCI en is een verantwoordelijkheid van de gemeenten. Er zijn daartoe ook middelen overgeheveld naar het Gemeentefonds. De lokale overheden voorzien in verschillende gevallen, bijvoorbeeld in het kader van een lokaal toegankelijkheidsbeleid, specifieke premies of verplichtingen voor de installatie van ringleidingen in publieke infrastructuur.

Ik wil daarbij in herinnering brengen dat het oude Cultuurinfrastructuurfonds – later het Gemeentelijke Infrastructuurfonds –, waarbij de Vlaamse overheid wel systematisch en specifiek op lokale cultuurinfrastructuur kon inspelen, op vraag van de gemeentebesturen zelf werd opgenomen in het Gemeentefonds. Dit geeft gemeentebesturen een volledige autonomie bij de keuzes voor investeringen en dus ook voor deze specifieke infrastructurele ingrepen. Het lijkt mij wel belangrijk dat wij dit in een aantal erkenningsvoorwaarden moeten kunnen meenemen voor nieuwbouw.

De Vlaamse overheid kan wel een belangrijke rol opnemen inzake het sensibiliseren en informeren van instellingen en overheden over de mogelijkheden om de toegankelijkheid te vergroten. Zo kunnen instellingen en overheden een beroep doen op verschillende gespecialiseerde partners, zoals de vzw Enter – het Vlaams Expertisecentrum Toegankelijkheid – en de verschillende privéadviesbureaus voor toegankelijkheid.

De voorbije jaren heb ik een aantal eerder kleinschalige participatieprojecten ondersteund die bijzondere aandacht besteedden aan het verhogen van de toegankelijkheid van culturele instellingen. Ik hoop dat deze good practices inspirerend kunnen en zullen werken voor vele anderen die deze plannen ontwikkelen.

Ik verwijs in dit verband ook naar de website www.toegankelijkvlaanderen.be. Deze website biedt op een eenvoudige en genuanceerde manier informatie met betrekking tot de toegankelijkheid van onder meer cultuurcentra voor bijvoorbeeld personen met een auditieve handicap. Zo kan men er tot in detail nagaan of het cultuurcentrum over een ringleiding beschikt en of er bijvoorbeeld een beroep kan worden gedaan op een tolk Vlaamse Gebarentaal.

Het is inderdaad te betreuren dat bepaalde instellingen en organisaties niet beschikken over de nodige knowhow of ervaring om met personen met een handicap om te gaan. Ik ben er zeker van dat pijnlijke situaties, zoals nu met de voorstelling Saint Amour, niet zozeer het gevolg zijn van kwade wil, maar vooral veroorzaakt worden door een gebrek aan inzicht en ervaring. Dat mondt uit in een onvermogen om adequaat met de gerechtvaardigde vragen van mensen met een beperking om te gaan. Juist daarom is sensibilisering en bewustmaking zo belangrijk.

Op dit terrein zijn er momenteel een aantal structurele spelers actief. Zo werkt de organisatie Vijftact als een gestructureerd samenwerkingsverband van vijf vormingsinstellingen. Vijftact is erkend binnen het decreet op het sociaal-culturele volwassenenwerk. Dit samenwerkingsverband bundelt de krachten van Zit Stil, dat rond ADHD werkt, Fevlado-diversus, dat zich richt op doven en slechthorenden, Gezin en handicap, dat werkt rond handicaps in de gezinscontext, Sig, dat focust op functioneringsproblemen, en de Vlaamse Dienst Autisme.

Die vormingsinstellingen vervullen volgende opdrachten. Eén: het opzetten van sensibiliseringsinitiatieven. Twee: het aanwenden van hun kennis en expertise om organisaties te ondersteunen bij projecten rond integratie en inclusie, waaronder advies bij omgang met deelnemers met een handicap. Drie: het organiseren van vorming in een open aanbod en op maat voor zowel personen met een handicap als voor een breed publiek. Vier: het ter beschikking stellen van informatie via hun documentatiecentra, tijdschriften en gerichte publicaties, elk vanuit hun specifieke invalshoek en deskundigheid.

In april realiseert Vijftact een bijkomend sensibiliseringsproject, waarbij een brede discussie wordt opgezet over labelen en de invloed ervan op in- en uitsluiting. De flankerende en stimulerende maatregelen in het Participatiedecreet bieden concrete mogelijkheden om de bestaande beleidsinitiatieven nog te versterken en uit te breiden, eerst en vooral door vele en vernieuwende participatieprojecten, met personen met een handicap als een van de beoogde doelgroepen, en uiteraard gericht op het opsporen en slechten van participatiedrempels en -obstakels.

Daarnaast biedt het Participatiedecreet ook de mogelijkheid om aan bepaalde organisaties met een specifieke expertise een opdracht toe te kennen om via een sectoroverschrijdende aanpak verenigingen te ondersteunen. Zo'n opdracht kan zich heel specifiek richten op de toegankelijkheid van evenementen en activiteiten voor personen met een handicap.

De brief van de vrouw waarnaar u verwijst, heeft mij tot op heden niet bereikt. Zodra ik de brief ontvang, zal ik haar persoonlijk een reactie bezorgen. Ik zal ook de organisatie daarover aanspreken. Het kan niet dat gesub-

sidieerde organisaties op een dergelijke wijze discriminerend omgaan met mensen. Ik zal in elk geval lessen trekken uit dit voorval en bekijken hoe we dergelijke incidenten in de toekomst kunnen voorkomen.

Ik zal daarover ook een brief schrijven naar alle organisaties. Het lijkt mij vanzelfsprekend dat we dit in de uitvoeringsbesluiten van het Kunstendecreet of in de subsidiëring opnemen als voorwaarde. Het klopt in elk geval, mevrouw Stevens, dat er nog een hele weg af te leggen is. Ik zal met het kabinet en de administratie onderzoeken hoe we preventief kunnen reageren en bekijken welke stappen we kunnen zetten. In dit concrete geval kan u verzekeren dat ik een hartig woordje zal spreken met de organisatie, en ze zal moeten verduidelijken op welke manier dergelijke situaties in de toekomst vermeden zullen worden.

Aan de andere kant is er wel een positieve evolutie bezig bij een aantal organisaties. Ik geef u een heel recent voorbeeldje. Het Vlaams Radio Orkest en het Vlaams Radio Koor hebben net een partnerschap gesloten met Phonak-Lapperre, niet om promotie te maken voor die firma, maar om een project op touw te zetten voor de toeleiding van dove en slechthorende personen, en ook om de nog goed horerende mensen bewust te maken van de problematiek. Velen zijn er zich immers niet van bewust dat op hogere leeftijd het gehoor kan wegvallen en ze weten evenmin wat ze daaraan kunnen doen. Er wordt een heel project ontwikkeld waaruit we veel zullen kunnen leren. Het project kan, samen met andere projecten, aanleiding geven om structureel te worden ingebed in het cultuurbeleid.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik dank u voor uw heel duidelijke en uitgebreide antwoord. Ik ben echt heel blij om te vernemen dat de behandeling door de organisatoren van Saint Amour voor u onaanvaardbaar is. Het was precies wat ik wou vernemen. Dat zoiets nu nog kan voorvallen, is inderdaad onaanvaardbaar. Tien jaar geleden heb ik hetzelfde meegemaakt tijdens een optreden van een stand-up-comedian op de Gentse Feesten. Hij had de pech dat hij met mij te maken kreeg en niet met de dove mevrouw over wie we het eerder hadden. Hij had pech, want ik had een ticket voor mezelf en mijn tolk. Ik zat op de eerste rij, samen met vrienden, en die plaatsen waren gereserveerd. In totaal waren we met acht en ik heb hem gezegd dat mijn tolk bij mij bleef. Hij wou me naar buiten sturen en ik heb geantwoord dat hij dat mocht proberen. Het is een hele rel geworden. Dit voorval dateert al van 1996. Ondertussen zijn we 2008, en is dit probleem nog steeds actueel.

Ik ben het helemaal met u eens dat dit niet altijd van slechte wil getuigt en dat het vaak onwetendheid be-

treft, maar in dit geval is het toch anders. De mevrouw in kwestie had geprobeerd om de organisatie te contacteren. Ze had echt inspanningen geleverd om aan de organisatie op voorhand mee te delen dat ze een tolk zou meebrengen. De plaats was voor het cultureel centrum in orde, maar de organisatoren maakten problemen. Het is wel vaak zo dat wie op voorhand iets laat weten, sowieso een 'neen' krijgt. Daarom nemen wij gewoon een tolk mee en bekijken we de zaak ter plekke.

Ik ben blij dat u zult onderzoeken hoe de gelijke behandeling van eenieder als voorwaarde kan worden opgenomen in de uitvoeringsbesluiten bij het Kunstendecreet. Dat is heel belangrijk. In Amerika verstrekt de federale overheid subsidies aan heel veel vzw's en ook aan de lokale overheden. Zodra de federale overheid echter verneemt dat er sprake is van discriminatie op basis van handicap, of van een poging tot uitsluiting of het apart behandelen van personen, moet die subsidie zonder pardon worden terugbetaald. Die benadering is de juiste. Ik weet dat men dit niet graag zal horen, maar het is de enige manier om een stok achter de deur te hebben. Zonder die benadering zitten we hier over 10 jaar nog over deze problematiek te praten.

Ik ben het wel met u eens dat we moeten proberen om een win-winsituatie te creëren zodat de kunstensector zo veel mogelijk mensen kan bereiken en zodat ook doven en slechthorenden er voordeel mee hebben. Zo zullen doven en slechthorenden eindelijk volwaardig kunnen participeren dankzij gebarentolken, voelstoelen, boventiteling, ringleiding en zo meer. Dat moet gebeuren op een individueel aangepaste manier, want niet alle dove personen zijn gelijk. De problemen zijn divers. Wat ik nodig heb, is niet noodzakelijkerwijs hetzelfde als wat een andere dove persoon nodig heeft. We moeten ook binnen deze groep aandacht besteden aan diversiteit, en we moeten proberen om positief samen te werken.

Ik heb ook begrepen dat u de problematiek van het beperkte aantal tolkuren wilt aankaarten binnen de Vlaamse Regering. Dat probleem is al heel lang bekend. Ik verwijs naar het principe van mainstreaming binnen het gehandicaptenbeleid: iedere minister moet zijn verantwoordelijkheid opnemen binnen zijn eigen beleidsdomein voor wat de personen met een handicap betreft. Dat betekent dat u als minister van Cultuur binnen de culturele sector medeverantwoordelijk bent voor de behandeling van doven en slechthorenden en van personen met een andere handicap. Ik wil samen met de heer Gatz pleiten voor een pot of een fonds voor de cultuurparticipatie van doven en slechthorenden via gebarentaalondersteuning.

Zo'n pot is volgens mij nodig binnen uw domein Cultuur. Nu moeten doven altijd zelf een tolk aanvragen en meebrengen. De uren zijn echter al beperkt en een tolk is ook nodig bij oudercontact of voor een bezoek aan de notaris

en bij andere privésituaties. Met 18 uur per jaar komen men niet ver. De heer Gatz merkte terecht op dat de tolken zich moeten kunnen voorbereiden, maar voor die uren worden ze niet vergoed. Een dove persoon beschikt immers maar over 18 uur en dus moeten de tolken zelf voor de voorbereiding zorgen. Eén uur voorbereiding is niet voldoende voor een dergelijke voorstelling en de tolken willen goed werk afleveren. Ze hebben verschillende uren tot enkele dagen voorbereiding nodig, afhankelijk van de voorstelling natuurlijk.

Als een dove persoon bovendien wordt geconfronteerd met de onwil van de organisatie, dan zult u begrijpen waarom heel wat doven de moed opgeven. Van cultuurparticipatie is dan geen sprake. Heel wat personen en organisaties willen inderdaad echt meewerken. Soms doen ze zelf een aanvraag voor een tolk. Zo werd de voorstelling van Alex Agnew in Wemmel getolkt en dat was fantastisch, want de tolk kreeg alle medewerking. In veel gevallen is het echter zo dat wanneer een dove persoon aankondigt om met een tolk te komen en een tekst opvraagt, hij of zij die tekst niet krijgt. Zelfs als een dove persoon zelf alle moeite doet, is er nog geen medewerking. Dat is een structureel probleem. Er is nood aan ernstige inspanningen vanuit uw beleid. Samen met de sector moet worden overlegd over optimale participatiemogelijkheden voor personen met een handicap in het algemeen en voor doven en slechthorenden in het bijzonder.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, ik heb nog twee aansluitende concrete vragen. Er is een goede beleidshouding en er worden heel wat inspanningen geleverd. We zullen de komende maanden en jaren zeker nog vooruitgang boeken. Wel botsen we op het feit dat lokale culturele centra, wegens de autonomie die hen eigen is, niet steeds de nodige maatregelen nemen. Ik ken de sector niet goed genoeg om zeker te zijn, maar ik heb het gevoel dat toegankelijkheidsbureaus enerzijds en een aantal sensibiliserende vzw's anderzijds, niet voldoende impact hebben en dat ze alleen worden aangesproken door lokale besturen of culturele centra die sowieso al geïnteresseerd zijn. De besturen en centra die nog niet geïnteresseerd zijn, vormen nog steeds een blinde vlek. Ik zou u willen vragen om dat eens te bekijken, niet om de expertise van het middenveld teniet te doen, maar om een stevige ruggensteun te geven. Misschien kan een soort van draaiboek worden gemaakt dat zij inhoudelijk kunnen verzorgen, maar dat de steun krijgt van u als Vlaamse minister. Op die manier zal het gemakkelijker doordringen tot in de kleinste culturele centra in Vlaanderen.

Ik kan me vergissen, maar ik meen dat u niet bent ingegaan op mijn suggestie in verband met het multiplier-effect als er inspanningen worden geleverd om

een show volledig op punt te stellen op het vlak van technische ondersteuning en ondersteuning van een tolk. Zoiets vergt een vrij grote investering. Ik verwijs nog eens naar het voorbeeld van De Nieuwe Snaar. Is het niet mogelijk om het multiplicatoreffect te onderzoeken of om minstens de subsidiëringmogelijkheden in ogen-schouw te nemen? Als u de suggestie te banaal vindt, moet u het me zeggen maar dan moet u ook zeggen waarom.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, je kunt de cultuursector van veel verdenken, maar toch niet van het feit dat hij niet bereid zou zijn om mensen met een handicap of met een auditieve handicap een plaats te geven.

Ik denk dat het vooral een probleem is van gebrek aan kennis en gebrek aan het omgaan met mensen met een auditieve handicap. Het gaat om onbegrip en onkunde. Het is belangrijk dat de minister van Cultuur de zaken eens op een rijtje zet en de suggesties van de heer Gatz eens bekijkt. Je kunt het een 'plan' noemen om mensen met een auditieve handicap een echte plaats te geven in het culturele leven. Net zoals wij het intussen doodgewoon vinden dat mevrouw Stevens hier aanwezig is, zullen andere mensen het moeten leren dat er op voorstellingen een tolk aanwezig kan zijn voor iemand die niet hoort.

Op een bepaald moment moet men zo'n maatregel gewoon opleggen. De sector kent de situatie niet en kan dus soms dom reageren, zoals de mensen van Behoud de begeerte hebben gedaan. Ik denk niet dat ze zelf hebben begrepen hoezeer ze zich daarmee in een negatief daglicht hebben geplaatst. Als minister van Cultuur moet u dit voorval aangrijpen om iets te doen.

Minister Bert Anciaux: Ik ben het er volledig mee eens. Ik ga in op het voorstel van een promotiecampagne. We zullen een stevige informatie- en promotiecampagne over het probleem maken. Ik wil me daarvoor engageren.

Het multiplicatoreffect van de good practices zal ik laten onderzoeken. Het lijkt me vanzelfsprekend dat als er al zwaar wordt geïnvesteerd, dit verder wordt gebruikt. Ik zal het concreet laten bekijken.

Mevrouw Helga Stevens: Ik wil nog verwijzen naar de resolutie van de Raad van de Europese Unie over de toegankelijkheid van de culturele infrastructuur en van culturele activiteiten voor mensen met een handicap. Er is een heel interessante passage, die expliciet zegt dat de Europese Raad verzoekt om de bestaande barrières bij culturele instellingen en activiteiten weg te werken en passende middelen te zoeken om de toegang van mensen met een handicap tot culturele activiteiten te verbeteren

en te vergemakkelijken. Dat kan bijvoorbeeld door activiteiten te ondertitelen, of tweetalig te maken, of een gids in te schakelen, of een catalogus in braille te maken. Ik zal u een kopie van die passage bezorgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over aparte belastingregels voor buitenlandse artiesten

De voorzitter: De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche: Mijnheer de minister, geachte collega's, mijn vraag is technisch maar wel redelijk belangrijk want het gaat om een discussie die de muzikwereld bezighoudt.

In Nederland heeft het proefschrift van Dick Molenaar, over de aparte belastingregels die er in de meeste landen bestaan voor buitenlandse artiesten, voor nogal wat deining gezorgd. De discussie dateert al van 2006.

In het Nederlandse Weekblad voor Fiscaal Recht vat Molenaar de kern van zijn betoog samen. Ik citeer: "De belastingregels voor internationale artiesten wijken af van de normale belastingregels voor zelfstandigen en werknemers. Volgens artikel 17 van het OESO-modelverdrag heeft het land van het optreden het recht om belasting te heffen op buitenlandse artiesten, ongeacht hun arbeidsverhouding of rechtsvorm. Reden voor deze strenge benadering was dat de landen van OESO, in het begin van de jaren 60, meenden dat artiesten hun buitenlandse inkomsten niet in hun woonland aangaven of dat zij poogden de belasting te ontwijken door te suggereren in een belastingparadijs te wonen. Tegenover de bronheffing in het land van het optreden wordt wel een belastingverrekening in het woonland verleend." De discussie gaat er over waar de bedrijfsvoorheffing voor de buitenlandse artiesten geïnd wordt.

Er zijn veel praktische problemen, ook in ons land. De discussie met de dienst die zich bezighoudt met de bedrijfsvoorheffing van buitenlandse artiesten verloopt vrij goed. De mensen kennen hun materie. De discussie gaat meestal over het bedrag waarop de bedrijfsheffing wordt geïnd. Ook de heffingsgrondslag in het land van het optreden is vaak aanzienlijk hoger dan in het woonland en de uitwisseling van inlichtingen tussen landen is vaak slecht ontwikkeld.

Het onderzoek van Molenaar heeft aangetoond dat de opbrengst van de belastingheffing van buitenlandse

artiesten laag is. Ik vind dit wel een typisch Nederlandse redenering. Molenaar komt tot de conclusie dat als de diensten in Nederland de belastingheffing innen, ze er niks aan over houden. Ze zijn als het ware een soort 'postbus'. In Nederland heeft men vrijwel onmiddellijk een maatregel genomen, waarop ik straks zal ingaan.

Van de 30 landen met een artiestenregeling die Molenaar onderzocht, staan 21 landen geen kostenaf trek toe en 19 geen normale aangifte inkomstenbelasting aan buitenlandse artiesten. Bij ons werkt men met een soort forfait die door de organisatoren in zeer veel gevallen wordt betwist.

Het Europese Hof van Justitie heeft een aantal uitspraken gedaan over het al dan niet toestaan van een kostenaf trek. Volgens Molenaar zou er strijdigheid kunnen zijn tussen het EG-verdrag en de OESO-regeling. Oplossingen voor de problemen zijn voorhanden, maar er zijn natuurlijk ook drastische maatregelen mogelijk, zegt Molenaar.

Voor Molenaar ligt de toekomst duidelijk bij een regeling waarbij heffingen worden toegewezen aan het woonland in plaats van het land van optreden. Op de lange tijd lijkt dat voor hem "een onvermijdelijke ontwikkeling".

Dit is, zoals ik al een zei, een typisch Nederlandse stelling. Vanaf 1 januari 2007 schafte Nederland de heffing van 20 percent loonbelasting voor buitenlandse artiesten af, mits zij in een land wonen waarmee Nederland een belastingverdrag heeft. Er vielen ook nog andere categorieën onder, zoals beroepssporters.

Eind december 2007 is in Duitsland het lobbyen gestart tegen de eigen gecompliceerde belastingregels voor buitenlandse artiesten, en pro het Nederlandse voorbeeld. Het leeft dus in de sector.

Ook in België is de toestand vrij complex. Er is een speciale heffing van 18 percent voor buitenlandse artiesten, maar er zijn allerlei uitzonderingen. De uitzonderingen gaan soms over de gage die wordt betaald. Echte kosten mogen niet worden afgetrokken, maar er wordt vaak met de betrokken belastingdiensten gediscussieerd over wat nu precies de gage of het inkomen van de artiest is. Er wordt gerekend met een forfait van 400 euro per artiest per optreden.

Bij ons heeft de Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen (FMV) te kennen gegeven dat ze het Nederlandse initiatief ziet als een steun voor een van de doelstellingen van de Europese Unie, namelijk het promoten van internationale culturele mobiliteit binnen de unie. Ze suggereert ook dat ze het Nederlandse voorbeeld nader wil onderzoeken. Ik weet dat dit absoluut geen Vlaamse bevoegdheid is en we zullen dan ook op het nationale

niveau vragen stellen. Dit is wel belangrijk voor de muziek- en festivalwereld in Vlaanderen. Er wordt ook de vrees geuit dat het geïsoleerde Nederlandse beleid oneerlijke concurrentie zou kunnen betekenen. Men verschilt daar een beetje van mening. Het is bijna logisch dat als de artiest in zijn woonland belastingen wil en moet betalen, dit voor de organisator in de gage zal worden meegerekend. Er zijn nog niet echt voorbeelden uit de praktijk omdat het nog maar kort van kracht is.

Mijnheer de minister, wat is uw standpunt ter zake? Bent u bereid om overleg te plegen met de minister van Financiën? De gesubsidieerde instellingen moeten bij het betalen van de gages ook die belastingvoorheffing betalen. Een deel van de middelen gaat dus naar het betalen van die belastingvoorheffing. Het resultaat van het onderzoek van de heer Molenaar zal wellicht niet verschillend zijn in ons land, namelijk dat er geen baten zijn aan het feit dat men hier die belastingvoorheffing int. Dit zal geen opbrengsten opleveren voor de belastingsinkomsten in ons land.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de bekommernis van de heer Vandenbossche.

Laat het duidelijk zijn dat ik er niet tegen ben dat artiesten belastingen moeten betalen en dat die ergens moeten worden geïnd. De vraag is of het huidige systeem goed is. De organisatoren van festivals en optredens moeten dat altijd in bovental betalen. Er wordt een bepaald honorarium afgesproken, via een boekingskantoor of rechtstreeks met de artiest, en in werkelijkheid wordt daar bovenop 18 percent betaald. Ik heb sterk de indruk dat de belastingdiensten in hun land achteraf niet op de hoogte zijn gebracht van het feit dat dit in België is geïnd. Er is een heel warrige situatie ontstaan. In werkelijkheid wordt vaak subsidiegeld van de Vlaamse overheid betaald als voorheffing, terwijl die niet in het fiscaal systeem terecht komt. Dat is een heel lastige situatie. De vraag is of dit al dan niet zinvol is. Ik heb niets tegen het betalen van belasting, maar er moet met de federale overheid een gesprek worden gevoerd over een meer zuivere situatie. Er zijn twee circuits: een vrij circuit dat buiten de subsidielijnen valt en een ander dat subsidiegeld krijgt. Onze Vlaamse cultuur mag niet worden benadeeld ten aanzien van het buitenland, en ik heb soms de indruk dat dit wel het geval is.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, dit is een zeer technische vraag, en ik kan dan ook niet anders dan een technisch antwoord geven.

Zoals u terecht aangeeft, maakt Dick Molenaar een correcte analyse met betrekking tot de huidige proble-

matiek bij de praktische toepassing van de dubbelbelastingverdragen. Het vorig jaar verschenen onderzoek van Richard Polacek geeft daarnaast een opsomming van mogelijke oplossingen voor de geschetste mankementen. Laat me toe op basis van beide documenten de zes mogelijke oplossingen of initiatieven ter verbetering van de huidige situatie te schetsen.

Ten eerste, de volledige implementatie van de jurisprudentie van het hof van justitie van de Europese Gemeenschappen – meer bepaald de arresten in de zaak Arnoud Gerritse en de zaak Scorpio – door alle EU-lidstaten. Concreet betekent dit het voorzien in de aftrekbaarheid van kosten en de mogelijkheid voor artiesten om een normale aangifte van de inkomstenbelasting te doen in het land van prestatie. Ten tweede, de oprichting per EU-land van een centraal belastingloket voor artiesten waar ze alle relevante en betrouwbare informatie inzake belastingen kunnen inwinnen, waar ze direct belastingen kunnen betalen en terugkrijgen, en waar ze officiële certificaten kunnen ontvangen ten aanzien van de belastingautoriteit in hun thuisland. Ten derde, de oprichting van een centrale databank waarin alle relevante gegevens met betrekking tot de belastingssystemen van de EU-landen – inclusief een ondubbelzinnige interpretatie van de dubbelbelastingverdragen – op toegankelijke wijze beschikbaar worden gesteld ten aanzien van artiesten. Ten vierde, een efficiëntere uitwisseling van informatie over de voorstellingen van de artiest tussen het land van prestatie en het thuisland. Ten vijfde, op Europees niveau denk ik aan de harmonisering van de officiële belastingformulieren en certificaten voor mobiele uitvoerende artiesten. Ten zesde kan er een aanpassing van het OESO-modelverdrag gebeuren waardoor aftrekbaarheid van kosten mogelijk wordt.

Het Nederlandse denkkader is interessant met het oog op administratieve vereenvoudiging voor de uitvoerende artiesten omdat ze logischerwijs in hun thuisland makkelijker aan de administratieve vereisten kunnen voldoen, los van het feit of de belastingopbrengst afgewogen tegen de administratieve last de moeite waard is.

Ik zal een overzicht geven van de argumenten pro en contra waarbij ik enerzijds het microniveau met de Belgische context bekijk en anderzijds het macroniveau met de EU-context. In de sectie Belgische context geef ik de argumentatie weer in geval dat enkel België, en dus geen andere EU-lidstaten, zou overgaan tot afschaffing van de loonbelasting buitenlandse artiesten. Daarnaast belicht ik de situatie waarbij alle of het merendeel van de EU-lidstaten zouden overgaan tot afschaffing van de loonbelasting buitenlandse artiesten.

Wat zijn argumenten pro afschaffing bedrijfsvoorheffing buitenlandse artiesten in België? Administratieve vereenvoudiging en grotere transparantie van het fiscale regime, en een klantvriendelijker systeem voor buiten-

landse artiesten die in hun thuisland hun belastingaangifte kunnen doen. Gelijkschakeling met het Nederlandse systeem betekent dat er hoe dan ook voor Belgische organisatoren geen sprake meer kan zijn van oneerlijke concurrentie vanuit Nederland.

Ik wil dit toch meteen even nuanceren. Het klopt dat de organisatoren in Nederland geen uitgaven aan loonbelasting buitenlandse artiesten meer hebben, maar tegelijk is het ook zo dat de uitvoerende artiesten nu effectief in hun thuisland worden belast. Normaliter kan men aannemen dat de uitvoerende artiesten nu gestimuleerd zijn om hun gages in Nederland te verhogen. Daarbij hangt het wel af van het fiscale regime van thuisland tot thuisland tot op welk niveau zij hun gages moeten optrekken om hetzelfde nettobedrag in Nederland over te houden. Het verdient aanbeveling de situatie op te volgen.

Een argument contra de afschaffing van de bedrijfsvoorheffing voor diensten van buitenlandse artiesten in België is het feit dat dit minder inkomsten voor de Belgische staat zou betekenen, maar dit wordt misschien gecompenseerd door de administratieve vereenvoudiging van het Belgische fiscale regime. Om daarin klaarheid te scheppen, is een onderzoek door de minister van Financiën vereist. Het evenwicht tussen de pro's en de contra's lijkt niet helemaal te bestaan. Het is simpel: de pro's van een afschaffing lijken groter dan de contra's.

Er zijn twee argumenten pro de afschaffing van de bedrijfsvoorheffing voor diensten van buitenlandse artiesten in een EU-verband. Een: het zorgt voor een administratieve vereenvoudiging en een grotere transparantie van de fiscale regimes. Twee: het is klantvriendelijker voor buitenlandse artiesten, die dan in hun thuisland de belastingaangifte kunnen doen.

Argumenten contra de afschaffing van de bedrijfsvoorheffing voor buitenlandse artiesten in de EU-lidstaten zijn de volgende. Vergeleken met het huidige systeem van loonbelasting in de landen waar de prestatie wordt geleverd, zouden Belgische artiesten in hun thuisland België in een vrij zwaar fiscaal regime belanden, wat hun concurrentiepositie in het buitenland zou kunnen verzwakken. Vanwege het fiscale regime in België zouden Belgische artiesten in het buitenland hogere gages dan collega's uit landen met fiscaal gunstiger regime moeten bedingen om dezelfde netto-inkomsten als vroeger over te houden.

Een onderzoek door de minister van Financiën kan duidelijkheid brengen. Men moet daarbij wel in het achterhoofd houden dat de EU-lidstaten bij hun beslissing om de loonbelasting al dan niet af te schaffen, niet zijn gebonden door eventuele fiscale nadelen die Belgische of andere buitenlandse artiesten zouden

ondervinden. Eventueel moet het Belgische fiscale systeem onder de loep worden genomen.

Ik vat samen. U zult begrijpen dat mijn voorkeur uitgaat naar een onmiddellijke afschaffing van de bedrijfsvoorheffing voor buitenlandse artiesten in België. Maar dit behoort tot de bevoegdheid van de federale minister van Financiën. Ik wil wel de situatie in Nederland op de voet volgen en nagaan of er daadwerkelijk sprake is van oneerlijke concurrentie vanwege Nederland ten nadele van Vlaanderen en Wallonië. Op basis daarvan kan eventueel snel een initiatief worden genomen om de federale minister van Financiën aan te sporen om de bedrijfsvoorheffing voor buitenlandse artiesten af te schaffen. Daarbij lijkt mij overleg met mijn collega van Cultuur in de Franse Gemeenschapsregering wenselijk. Ik zal verder aan de minister van Financiën vragen wat het nettoresultaat is van het verschil tussen de kostprijs van de administratieve lasten en de inkomsten uit de bedrijfsvoorheffing van buitenlandse artiesten.

De heer Dany Vandenbossche: Ik dank u voor het antwoord. Ik wil nog twee zaken zeggen. Het werkt in twee richtingen: wie in het land van herkomst belastingen moet betalen, wordt daar vaak geconfronteerd met het feit dat hier een bedrijfsvoorheffing is gebeurd. Het systeem is bedoeld om belastingontwijking of -ontduiking tegen te gaan, maar voor de artiesten werkt het ook in omgekeerde zin. Om een parallel te maken: het doorstorten van auteursrechten via SABAM naar het land van herkomst van de artiesten is ook onduidelijk en duur. Het lijkt me daarom beter om bij wijze van experiment de bedrijfsvoorheffing voor de buitenlandse artiesten af te schaffen. We zouden wel een goed inzicht moeten kunnen verwerven in de werking van de dienst die de voorheffing bij buitenlandse artiesten int – in wat dat opbrengt, welke informatie men internationaal doorspeelt en of die informatie ter plaatse ook wordt meegeedeeld. Dat laatste betwijfel ik. Het is wellicht niet de schuld van de Belgische dienst, maar wellicht van de diensten in de landen van herkomst.

Ik ben het alleszins volledig eens met de actie die u op dat vlak wilt ondernemen. Ik zal u daarbij steunen, te beginnen op de bijeenkomst van de voorzitters van de Europese commissies voor Cultuur, die zeer binnenkort in Ljubljana doorgaat. Ik zal deze kwestie daar aankaarten.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik sluit me daar volledig bij aan. Het zijn communicerende vaten. Als de Belgische artiesten in de toekomst hun belastingen voor activiteiten in het buitenland in België zullen betalen, zal dat voor de belastingdiensten in de verschillende landen geen verschil maken. Het fiscale regime van Spanje of Tsjechië verschilt natuurlijk van het onze. Maar mag dat een rol spelen? En moet er eigenlijk niet worden overwogen om

op Europees niveau een regeling uit te werken? In elk geval is oneerlijke concurrentie nooit goed.

Ik zou erg blij zijn als de huidige regeling wordt afgeschaft. Het is niet logisch dat de organisatoren de administratieve verplichtingen op zich moeten nemen. Ik denk dat aan weinig andere sectoren een gelijkaardige verplichting wordt opgelegd. Stel u eens voor dat u als bouwheer van een huis alle administratieve lasten van alle werknemers zou moeten torsen! Toch gebeurt dat in de culturele sector. Men legt die complexe lasten op de schouders van de organisatoren. Deze kosten zijn overbodig, en daarom zou het goed zijn als we die zouden kunnen afschaffen.

Het zou goed zijn om een harmonisatie op Europees niveau te bewerkstelligen, oneerlijke concurrentie te bestrijden en de mooie doelstelling van internationale uitwisseling van artiesten te maximaliseren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk de Kort tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de aangekondigde maatregelen ter ondersteuning van het verenigingsleven

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, eind februari kondigde de minister via de pers een aantal maatregelen aan ter ondersteuning van het rijke en boeiende Vlaamse verenigingsleven. Zo sprak de minister onder meer over de oprichting van een fonds waarin jaarlijks 1 miljoen euro zal worden gestopt en waar verenigingen 15.000 tot 20.000 euro kunnen uit putten voor de bouw- of verbouwing van hun lokalen. De minister kondigde ook aan dat hij de Vlaamse Sportfederatie – de koepelorganisatie van de Vlaamse sportfederaties – de opdracht heeft gegeven om een 100-nummer in gebruik te nemen waar sportverenigingen terecht kunnen met al hun vragen over zaken zoals verzekeringen en SABAM.

De directe aanleiding voor het initiatief is volgens de minister de administratieve rompslomp waarmee verenigingen te kampen hebben. Ik citeer wat de minister in de krant zei: "Verenigingen worden dikwijls behandeld als winkels of bedrijven en worden overspoeld door reglementen. Zie dan maar eens de bomen door het bos." Daarnaast zouden er vanaf dit jaar ook 'ondersteuners' of professionele krachten op pad worden gestuurd die ter plekke op het secretariaat van sportclubs advies komen geven over juridische, administra-

tieve en andere problemen. Ten slotte is er ook sprake van een imagocampagne voor het verenigingsleven.

Ik zou de minister hierover de volgende vragen willen stellen. Waarom staan het noodnummer en de praktische hulp ter plaatse alleen ter beschikking van sportclubs, terwijl de administratieve rompslomp toch een probleem is van alle verenigingen? Hoe rijmt de minister deze initiatieven aan de uitvoering van de op 21 maart 2007 door dit parlement unaniem aangenomen resolutie over een duurzaam, ondersteunend en flankerend beleid voor het vrijwilligerswerk in de jeugd-, sport- en cultuursector in Vlaanderen? Kan de minister een concreet overzicht geven van de stand van zaken van de uitvoering van deze belangrijke resolutie?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, in februari bracht Het Nieuwsblad het boeiende rapport uit over de stand van zaken van het lokale verenigingsleven in een vijftigtal gemeenten. Concreet werd onder meer nagegaan welke soorten en hoe veel verenigingen er waren en welke vormen van ondersteuning ze kregen van de gemeente. Algemeen gezien was de evaluatie toch echt wel positief. Naar aanleiding daarvan was er een vraaggesprek met mij, om mee een inschatting te maken bij wat Het Nieuwsblad concludeerde en om aan te geven hoe de Vlaamse Regering hier tegenover stond in haar beleid. Ik heb in dat gesprek melding gemaakt van een aantal concrete initiatieven die al lopen of in 2008 worden opgestart.

Een van de maatregelen is inderdaad het opstarten van het verenigingsondersteuningsproject voor sportclubs, waarover de eerste vraag gaat. Het klopt inderdaad dat ik vanaf 2008 in budgetten heb voorzien voor het opstarten en verwezenlijken van het verenigingsondersteuningsproject voor sportclubs. Ik heb de Vlaamse Sportfederatie, de koepelstructuur van de sportfederaties, aangezocht om dit project mee vorm te geven. Het verenigingsondersteuningsproject zal de sportclubs op bestuurlijk en managementvlak ondersteunen en versterken, met een directe link naar sportgerelateerde topics. Op die manier stimuleren we actief een duurzame professionalisering in de sportclubs, die een antwoord kan bieden op de uitdagingen die de huidige samenleving stelt, onder meer op het vlak van de complexe regelgeving, het werken ten opzichte van diverse doelgroepen en veel, veel meer.

Het opzet van het project is dat de sportclubs één aanspreekpunt hebben en daarvoor ook terecht kunnen bij één loket. Het verenigingsondersteuningsproject bestaat uit verschillende onderdelen. Een helpdesk moet ervoor zorgen dat juridische vragen – over wetgeving en regelgeving, werkgeversmateries, personeelszaken enzovoort – en vragen inzake administratieve en managementonder-

steuning – marketing, financiën, boekhouding en dergelijke meer – van sportclubs snel en accuraat kunnen worden beantwoord. Een databank met veel gestelde vragen, dossiers, handleidingen, modellen en voorbeelden van goede praktijk zal daarvoor worden opgemaakt.

Het hoofdbestanddeel van het verenigingsondersteuningsproject is inderdaad de pool van clubondersteuners die ter plaatse in de sportclubs zullen worden ingezet om samen met de vrijwilligers een bepaald bestuursprobleem aan te pakken. Voor dit derde deel van het project zijn we de mosterd inderdaad gaan halen in Nederland, waar de verenigingsondersteuningsprojecten al een aantal jaren succesvol lopen. Er waren een aantal concrete aanleidingen die me hebben geïnspireerd om deze maatregel nu en specifiek voor de sportsector te nemen. Enerzijds heeft het Overlegplatform Sport voor Allen deze aanbeveling gedaan in het ontwerpactieplan Sport voor Allen dat me in 2006 werd voorgelegd. Daarnaast heeft ook de Vlaamse Sportraad in een advies getiteld ‘Administratie in de sportclubs: hoe de P uit verplichting halen’ niet alleen aangedrongen op het verminderen van de administratieve rompslomp voor sportclubs, maar ook op het uitbouwen van de dienstverlening en ondersteuning. Tot slot kwam in de audit van de sportfederaties en het Federatiedecreet ook duidelijk naar voren dat de dienstverlening van de federaties aan de clubs sterker moet worden uitgebouwd. Het verenigingsondersteuningsproject is, zoals u wellicht weet, een van de proeftuinen uit het Participatiedecreet. In artikel 32, paragraaf 4, ten tweede, wordt dit als volgt omschreven: “Proeftuinen die via verenigingsondersteuning een duurzame professionalisering en kwaliteitsverbetering, zowel qua organiserend vermogen als qua laagdrempelig en toegankelijk sportaanbod, van de sportclubs tot doel hebben.”

Het goedgekeurde decreet beperkt deze proeftuin al tot de sportsector. Het is uiteraard zo dat de administratieve rompslomp een probleem is van alle verenigingen, maar voor de uitbouw van dit grote project kan de huidige keuze voor de sportsector ook echt wel worden verantwoord. Enerzijds is het zo dat deze sector de grootste nood heeft aan een inhaalbeweging, omdat hij traditioneel minder dan de cultuur- en jeugdsector via allerlei federaties en bovenbouworganisaties op zijn verenigingsaspect werd ondersteund. Binnen Sport bestaan die ondersteuningsvormen, althans voorlopig, veel minder. Anderzijds zijn proeftuinen experimentele en tijdelijke initiatieven, die inhoudelijk of methodologisch vernieuwend werken. De bedoeling is steeds om na een grondige evaluatie van de proeftuin na te gaan of en waar die een structurele plaats kan krijgen. We willen dus expliciet nagaan of dit verenigingsondersteuningsproject succesvol is en tegemoet komt aan een aantal reële noden van verenigingen. Vervolgens spreekt het vanzelf dat uit een evaluatie kan blijken dat een eventuele verruiming naar andere sectoren te overwegen is. Belangrijk hierbij is dat de overheid niet in

de plaats treedt van bestaande ondersteuningsvormen binnen het georganiseerde verenigingsleven zelf. Ook dit zal ongetwijfeld een rol spelen in de evaluatie.

U vroeg vervolgens hoe ik deze initiatieven rijm met de uitvoering van de op 21 maart 2007 unaniem door dit parlement aangenomen resolutie. Die resolutie heeft inderdaad een belangrijk bijkomend signaal gegeven aan de Vlaamse Regering om stevig in te zetten op het creëren van randvoorwaarden voor vrijwilligerswerkingen. Vlaanderen staat aan de top van de wereld qua verenigingsleven. Ruim de helft van de Vlamingen is actief lid van een vereniging. De tijd die mensen besteden aan het verenigingsleven, neemt eveneens toe. Onderzoek toont ook aan dat er een sterke band is tussen participatie aan het verenigingsleven en een meer open blik op de samenleving. Dat zijn dus allemaal redenen om er als overheid voor te zorgen dat het verenigingsklimaat gunstiger wordt.

U weet dat de Vlaamse overheid via een aantal decreten de landelijke structuren ondersteunt én via de lokale decreten de gemeentebesturen een bijkomende hefboom biedt om het verenigingsleven echt te stimuleren, en dat niet alleen financieel of logistiek, maar ook door de vrijwilligers volop te betrekken bij het lokale beleid. Daarnaast wil ik vooral via drie sporen maatregelen nemen om de randvoorwaarden te verbeteren. Ik geef bij elke spoor enkele voorbeelden van maatregelen. Het eerste spoor bestaat erin dat we verenigingen helpen om vereniging te kunnen zijn. Dit spoor sluit naadloos aan bij de kern van de resolutie van 21 maart 2007, waarin terecht voor maatregelen wordt gepleit ter ondersteuning van de vrijwilliger in het verenigingsleven (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 919/1). Ik kom hier dadelijk op terug.

Het tweede spoor komt erop neer dat we de kracht van het verenigingsleven nog sterker in beeld brengen. Ik geef twee voorbeelden. In dit verband werken we al langer samen met de Verenigde Verenigingen in het uitwerken van campagnes voor het verenigingsleven. Deze samenwerking wordt intensiever voortgezet, onder meer voor de secretariaatswerking van de Verenigde Verenigingen zelf, voor een opvolger van de Kom uit uw Kotcampagne, en voor enkele concrete communicatie-initiatieven. Ook geven we via het Participatiedecreet vanaf dit jaar 500.000 euro ter ondersteuning van de landelijke federaties van hobbyverenigingen. Door een ondersteuning met maximaal 10.000 euro per vereniging geven we hen de ruimte om zich voort kwaliteitsvol uit te bouwen én tonen we ook het maatschappelijke respect voor een groeiende sector. In datzelfde kader passen maatregelen voor de ondersteuning van organisaties voor sportieve vrijetijdsbesteding, waarvoor ik 100.000 euro extra reserveer.

Het derde spoor omvat het werken aan meer diversiteit in het verenigingsleven. Het gaat hier onder meer om de maatregelen in het Participatiedecreet die het mogelijk

maken om bijkomende inspanningen te leveren voor projecten voor en van kansengroepen, voor lokale netwerken van mensen in armoede en de proeftuin die kansengroepen wil stimuleren tot en begeleiden bij het ontwikkelen van jeugdverenigingen. Voor deze maatregelen werd in het Participatiedecreet in minimaal 2,7 miljoen euro voorzien.

Wat het eerste spoor betreft, focussen we onder meer op het versterken van de logistieke randvoorwaarden voor verenigingen. Zo namen en nemen we in de sportsector initiatieven om de grote en kleine sportinfrastructuur te verbeteren. Ik wil dit jaar ook een belangrijke bijkomende inspanning doen om extra tenten voor het jeugdwerk aan te schaffen. Ook het lokalenfonds voor verenigingen moet dit jaar het licht zien. Een aantal van deze maatregelen komt ongetwijfeld bij de besprekingen van de eerste budgetcontrole aan bod. Binnen dit eerste spoor werken we ook aan het bestrijden van de rompslomp en het versterken van de administratieve mogelijkheden van verenigingen. Dit sluit expliciet aan bij de resolutie.

Eind 2006 ging de campagne 'Samen vereenvoudigen voor vrijwilligers en verenigingen' van start. De campagne was een initiatief van minister Bourgeois en mezelf en werd opgezet in nauwe samenwerking met vertegenwoordigers uit het brede middenveld. Samen met hen wilden we nagaan met welke concrete administratieve knelpunten lokale initiatieven het meest worden geconfronteerd. In juli 2007 werden de resultaten hiervan gebundeld en gepresenteerd aan de Vlaamse Regering. Ook in deze commissie kwam het verslag aan bod.

Zoals ik in mijn beleidsbrief aangeef, worden de knelpunten die uit deze campagne naar boven kwamen en betrekking hebben op het Vlaamse niveau, thematisch aangepakt met een concreet actieplan. In het najaar van 2007 zijn binnen de Vlaamse overheid voor verschillende thema's werkgroepen opgestart om dit actieplan uit te voeren.

Op de website www.samenvereenvoudigen.be kan iedereen de werkzaamheden van de werkgroepen opvolgen. Men kan er zien op welke manier de verschillende knelpunten worden beargumenteerd en opgenomen, en in welke fase van uitvoering zich dit bevindt.

De meeste knelpunten, ook inzake het vrijwilligerswerk, hebben hun weerslag op het federale niveau. Communicatie over de concrete toepassingen van deze wet en eventuele flankerende maatregelen in dit verband hangen uiteraard mee af van de daden die op het federale niveau worden gesteld. Aangezien toenmalig minister Vervotte dergelijke dossiers loyaal mee aanhangig maakte op het Overlegcomité, ga ik ervan uit dat zij nu ook wat meer slagkracht zal bepleiten in het kader van de afspraken bij de regeringsvorming.

Vorig jaar ben ik, samen met de minister van Welzijn, een overeenkomst aangegaan met het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk. Door die gezamenlijke aanpak konden we samen met het steunpunt meer slagkrachtige afspraken maken voor de ondersteuning van het brede vrijwilligerswerk. De middelen die vanuit mijn domein ter beschikking werden gesteld, moesten bovendien meer ademruimte geven om ook, aansluitend op de resolutie, het vrijwilligerswerk in de jeugd-, sport- en cultuursector bijkomend te ondersteunen.

In het actieplan voor 2008 wordt sterk ingezet op het aanbieden van concrete informatie en laagdrempelig materiaal om organisaties zelf in staat te stellen aan de slag te kunnen met de toepassing van de vrijwilligerswet op hun eigen functioneren. Op dit moment worden de verdere engagementen besproken. Het Participatiedecreet geeft ons immers de kans om een afspraak op langere termijn te maken met verenigingen die specifieke opdrachten krijgen voor de ondersteuning van het verenigingsleven.

Over het laatste punt in de resolutie, met betrekking tot het verrichten van vrijwilligerswerk met het oog op werkervaring en kwalificaties, maakte ik met minister Vandembroucke afspraken over een sterkere positionering van het verenigingsleven in het levenslang en levensbreed leren. Het Steunpunt voor Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk SoCiuS en het Steunpunt Jeugd krijgen vanuit onze gemeenschappelijke middelen binnen Onderwijs en Vorming mogelijkheden om vanaf dit jaar een grootschalig EVC-project te ontwikkelen.

Onder de voorlopige werktitel 'Leerboekje' wordt een instrument gelanceerd waarmee de vrijwilliger zijn eigen ervaringen en opgedane competenties kan bijhouden en documenteren. Tegelijk moet dit verenigingen en andere partners binnen het levenslang en levensbreed leren sensibiliseren om het belang van vrijwilligerswerkingen sterk uit te dragen.

Dit parlement keurde bovendien amper een week geleden de wijzigingen aan het decreet op het sociaal-culturele volwassenenwerk goed, waarin voor het eerst de publieke erkenning van de rol van verenigingen inzake informeel leren werd ingeschreven.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord met de duiding in verband met de helpdesk en de stand van zaken van de uitvoering van de resolutie van 21 maart vorig jaar.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Wat is de stand van zaken betreffende de punten 5 en 6 uit de resolutie? Aan het Vlaams Steunpunt voor Vrijwilligerswerk zou namelijk ook de opdracht worden gegeven om een vervolgstu-

die uit te voeren van het onderzoek inzake verzekeringen en vrijwilligerswerk. Daarnaast zou ook gekeken worden of het steunpunt de bijkomende opdracht kan krijgen om informatie ter beschikking te stellen aan vrijwilligersverenigingen over deskundige rampspoedteams die verenigingen kunnen bijstaan wanneer zij geconfronteerd worden met ernstige incidenten die de draagkracht van een vereniging te boven gaan.

Minister Bert Anciaux: Op dat laatste punt moet ik het antwoord schuldig blijven. Ik weet niet of het steunpunt daar al concreet werk rond heeft gedaan. Wat de vervolgstudie betreft, kan ik u melden dat we het steunpunt wel degelijk die opdracht gegeven. Ik zal u een schriftelijk overzicht laten bezorgen van wat er tot op heden al dan niet gerealiseerd is.

Wij wachten momenteel natuurlijk ook op een federale regering die de nodige koninklijke besluiten kan nemen, zodat de nadelen van de wet zo minimaal mogelijk zijn. Het is nog niet allemaal zoals we het gehoopt hadden. We zitten nu enigszins geblokkeerd. We kunnen immers niet alle nodige informatie verstrekken zolang we zelf niet alle informatie hebben vanuit het federale niveau.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de inning door de overheid van 30 percent van de vergoeding van reproducties voor eigen gebruik conform artikel 58, paragraaf 2 van de Auteurswet

De heer Dany Vandebossche: Mijnheer de minister, collega's, de auteurs, de uitvoerende kunstenaars en de producenten hebben volgens de Belgische Auteurswet recht op een vergoeding dat het inkomstenverlies moet compenseren dat ze lijden ten gevolge van de zogenaamde 'reproducties voor eigen gebruik' van hun geluids- en audiovisueel werk. De auteurs, uitvoerende kunstenaars en producenten hebben elk voor een derde recht op die vergoedingen, die worden geïnd door Auvibel.

Mijnheer de minister, artikel 58, paragraaf 2 van de Auteurswet stelt dat "de Gemeenschappen en de federale Staat kunnen beslissen 30 percent van de opbrengst van die vergoeding te gebruiken ter aanmoediging van de schepping van werken, en zulks door middel van een samenwerkingsakkoord met toepassing van artikel 92bis, paragraaf 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen." Zolang

de overheid die 30 percent niet opeist, wordt de pot onder de rechthebbenden verdeeld.

Onderneemt men stappen opdat de overheden die 30 percent zouden innen? Wat is de stand van zaken met betrekking tot een mogelijk samenwerkingsakkoord?

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Vandenbossche, uw vraag is volkomen terecht. We zijn al enige tijd met deze kwestie bezig. Ik herinner mij levendig hoe wij op 1 juli 2002 ons akkoord hebben gegeven over de verdeelsleutel tussen de verschillende gemeenschappen.

We hebben de laatste jaren blijvende stappen genomen opdat deze middelen finaal vrij zouden komen voor ons cultuurbeleid. Bovendien was deze kwestie recent nog, namelijk op 5 maart, een van de agendapunten op het Overlegcomité. Ze staat overigens opnieuw geagendeerd op de agenda van volgende week.

Collega's, laat mij toe eerst de achtergrond te schetsen bij de stand van zaken. Tijdens de vergadering van 13 december 2002 heeft de Vlaamse Regering het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen betreffende de aanwending van 30 percent van de inkomsten uit de vergoeding van de reproductie voor eigen gebruik ter aanmoediging van de schepping van audiovisuele werken en geluidswerken goedgekeurd.

Met dit samenwerkingsakkoord werd een oplossing bereikt na een jaren durende discussie tussen de gemeenschappen met betrekking tot de aanwending van inkomsten uit de vergoedingen voor reproductie ter bevordering van de audiovisuele producties. De discussie spitste zich toe op de te hanteren verdeelsleutel. Door de Lambermontsleutel toe te passen werd een voor Vlaanderen positief akkoord verkregen.

Met de ondertekening van het akkoord was tevens een decreetale goedkeuring vereist. De Raad van State gaf op 21 augustus 2003 een advies over het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen betreffende de aanwending van 30 percent van de inkomsten uit de vergoeding voor de reproductie voor eigen gebruik ter aanmoediging van de schepping van audiovisuele werken en geluidswerken. De Raad van State nam aanstoot aan de bepaling van het samenwerkingsakkoord waarin elke gemeenschap zich ertoe verbond een fonds op te richten, waarvan de verdeling of de herverdeling van het haar toegekomen deel van de genoemde vergoeding werd toevertrouwd.

Concreet stelde de Raad van State voor om het samenwerkingsakkoord op twee punten te wijzigen. Ten eerste moest niet alleen de federale staat, maar ook de gemeenschappen een inbreng doen in de lasten van de samen-

werking, die ook kan bestaan uit het ter beschikking stellen van personeel. Ten tweede moest er een gemeenschappelijke instelling worden opgericht, waarvan de leiding aldus geconcipeerd is dat zowel de gemeenschappen als de federale staat vertegenwoordigd zijn. Een gemeenschapsbevoegdheid werd op die manier voor een deel in het federale niveau verankerd.

Op basis van een voorstel van de gemeenschappen werd met de federale staat een nieuw ontwerp van samenwerkingsovereenkomst overeengekomen dat rekening hield met de opmerkingen van de Raad van State. Dit ontwerp werd ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd op 20 juli 2006.

Er wordt een gemeenschappelijke commissie opgericht ter aanmoediging van schepping van werken, zoals bedoeld in artikel 55, lid 1, van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten in de vorm van een gemeenschappelijke instelling, zoals bedoeld in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1989 tot herziening der instellingen.

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord werd voorts nog op enkele punten aangepast. De aanwending van 30 percent van de inkomsten uit de vergoeding van het kopiëren voor eigen gebruik wordt uitgebreid ter aanmoediging van het geheel van de door de wet betreffende het auteursrecht beschermde werken, in toepassing van de nieuwe wet van 22 mei 2005, artikel 1. Het betreft dus niet alleen de audiovisuele wereld, maar bijvoorbeeld ook de letteren.

Wat het percentage betreft dat aan de federale staat is toegewezen, 3 percent, werd rekening gehouden met de federale bevoegdheden op het gebied van cultuur en met de realiteit van de uitoefening daarvan – met name artikel 4 van het samenwerkingsakkoord.

Als Vlaamse minister bevoegd voor de culturele aangelegenheden, werd ik gelast om het samenwerkingsakkoord in naam van de Vlaamse Regering te ondertekenen en in te dienen in het Vlaams Parlement. Ik heb me van die opdracht gekweten. De ondertekening door de gemeenschappen en de federale regering kan echter maar gebeuren na goedkeuring op de federale minister-raad. Na voortdurend aandringen werd deze agendering in het voorjaar van 2007 ettelijke keren aangekondigd, maar uiteindelijk gebeurde er niks. Vandaar mijn ultieme vraag aan de nieuwe minister, mevrouw Sabine Laruelle, in een schrijven van 6 februari jongstleden, om dit zo spoedig mogelijk te agenderen. Vandaar ook mijn aandringen om dit te agenderen op het recente Overlegcomité, wat dan ook gebeurde.

Op het Overlegcomité van 5 maart werd aangaande dit agendapunt het volgende beslist. Ik citeer: "1. Het Comité neemt akte van de nota van 5 maart 2008 van

de Minister-President van de Vlaamse Regering en van de Vlaamse Minister van Cultuur.

2. De problematiek zal worden besproken in een interfederaal werkgroep die zal vergaderen op initiatief van een vertegenwoordiger van de bevoegde federale Minister en bovendien samengesteld uit vertegenwoordigers van de bevoegde Gemeenschappen.

3. Het resultaat van de werkzaamheden van deze werkgroep zal voorgelegd worden aan het volgende Overlegcomité.”

Het spreekt voor zich, collega's, dat we dit dossier op de voet blijven volgen in de hoop dat nog dit voorjaar een activering van het samenwerkingsakkoord kan gebeuren. Ik moet u zeggen dat tijdens de laatste bijeenkomst de vertegenwoordiger van de minister Laruelle zei dat zij hiermee geen enkel probleem had. Ik ben dus blij dat de ideologische problematiek overbrugd werd.

De heer Dany Vandebossche: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de vertoningsvergunning van films buiten de huiselijke kring

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, tegenwoordig gebeurt het frequent dat er buiten de huiselijke kring filmvoorstellingen plaatsvinden voor grote groepen. De wetgeving staat dit enkel toe indien er door de rechthebbenden toestemming wordt verleend voor het tonen van het audiovisuele werk.

Mits het beschikken over een vertoningsvergunning en mits het betalen van een gebruiksvergoeding per vertoonde film, kan men op volkomen legale wijze films afspelen voor groepen buiten de huiselijke kring, bijvoorbeeld voor scholen, jeugdverenigingen, in rusthuizen, in culturele centra enzovoort. Het heeft geen enkel belang of de voorstelling al dan niet gratis is of al dan niet publiek toegankelijk is. Enkel voorstellingen die een concurrentie zouden betekenen voor een commerciële cinemaexploitatie, zijn verboden.

Om een vertoningsvergunning te kunnen krijgen, dient men zich te wenden tot de firma A7A-Group Video. Deze firma levert als enige vertoningsvergunningen af

voor commerciële films en aan deze firma moeten ook per film de rechten voor het vertonen van de films betaald worden.

Mijnheer de minister, ik heb een paar korte vraagjes. Klopt het dat de firma A7A-Group Video bijna als enige, zeker voor de commerciële Amerikaanse films, vertoningsvergunningen aflevert? Waarom kan zij als enige de vergoeding voor de rechten innen? Waarom worden daartoe niet meer firma's aangesteld?

Graag kreeg ik ook een overzicht van de uitbetaling van de gebruiksvergoeding, betaald door de gebruiker aan A7A.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, strikt genomen valt het auteursrecht buiten de gemeenschapsmaterie, wat niet belet dat ik met plezier op uw vraag zal antwoorden.

Zoals genoegzaam bekend, verleent de aankoop of huur van een dvd enkel het recht op vertoning in huiselijke kring. Voor elke openbare vertoning, om het even of die tegen betaling of gratis toegankelijk is – ik maak hier even abstractie van de vertoningen in het kader van schoolactiviteiten –, moet de toelating worden verkregen van de rechthebbende. Dat is de producent of, in de praktijk, de distributeur van de film.

De distributeurs richten zich in de allereerste plaats tot de bioscoopexploitatie en delegeren de zogenaamde niet-commerciële dvd-rechten veelal aan intermediaire organisaties, zoals A7A-Group Video, dat optreedt en de belangen verdedigt voor en van de grote internationale distributiebedrijven, de zogenaamde majors.

Ik wil benadrukken dat de genoemde firma een privé-initiatief is en als dusdanig niet werd aangesteld door een overheid. Bovendien is A7A-Group Video niet de enige gemachtigde in Vlaanderen voor de toekenning van publieke vertoningsrechten. Zo kent Bevrijdingsfilms namens de meeste onafhankelijke Belgische distributeurs, zoals ABC-distributie, A-film, Cinéart, Cinélibre en CNC, Decentralisatie van klassieke en hedendaagse films, Imagine films, Lumière en zo meer, de publieke vertoningsrechten toe voor grosso modo de arthousefilms. Jekino is gemachtigd om een dergelijk recht te verlenen voor een aantal films, in hoofdzaak jeugdfilms. Daarnaast oefenen Kinopolis en Belga Films dit recht zelf uit met betrekking tot hun eigen producties.

Aangezien A7A-Group Video optreedt voor de majors, gaat het hierbij uiteraard wel om het grootste aantal en de meest commerciële films. In hoofd van de vertoner bestaat er geen wettelijke vereiste voor een vertonings-

vergunning. Deze verplichting wordt opgelegd door A7A-Group Video, onder meer als garantie dat de films niet worden gewijzigd of onderbroken door reclameboodschappen. De vzw's Bevrijdingsfilms en Jekino eisen een dergelijke vergunning niet.

In dit verband is het wellicht nuttig om erop te wijzen dat A7A-Group Video een commerciële onderneming is en dus gericht op het maken van winst. Occasionele vertoners die minder dan vier vertoningen per jaar organiseren, kunnen dan ook gemakkelijk via bemiddeling van Bevrijdingsfilms of Jekino, die op het terrein samenwerken met A7A-Group Video, toch een kosteloze vergunning krijgen.

De vertoningstarieven zijn vrij gelijklopend en stemmen ruwweg overeen met 1 euro per toeschouwer. Er wordt wel gewaakt over het niet-commerciële karakter van deze vertoningen zodat men niet in concurrentie treedt met de reguliere exploitatie. De 'intermediairs' betalen een onderhandeld percentage van de inkomsten aan de distributeurs.

Te noteren valt nog dat naast de vertoningsrechten, ook de rechten voor de muziek moeten worden voldaan. Vaak gebeurt dit eveneens door de intermediairs, in samenspraak met SABAM.

Tot slot verwijs ik graag naar de website van A7A: <http://users.skynet.be/groupvideo/html/hoofdpagina.htm>, waar alle licenties en vergoedingen worden opgesomd.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor dit antwoord. Het klopt dat er meerdere organisaties zijn. U hebt Jekino vermeld, maar die organisatie richt zich eerder op kinder- en jeugdfilms, en Bevrijdingsfilms, een organisatie die vooral culturele thema's naar voren schuift en ook emancipatorische werken brengt. Voor de commerciële films heeft één organisatie bijna het alleenrecht in handen. Het klopt dat dat een privaat bedrijf is, maar mijn vraag was wat de overheid daaraan kon doen. U antwoordde dat u er feitelijk 'machteloos' tegenover staat.

Er is een oplossing en u hebt die in uw antwoord verwerkt, maar dan moet via een omweg worden gewerkt. Men moet dan via een andere weg proberen om de films binnen te krijgen. Dat kan inderdaad, de sector heeft mij dat bevestigd, maar de omweg volgen is niet zo evident wanneer iemand een film wil vertonen. Ik zal dit zeker verder onderzoeken, ook in functie van uw antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
